

Teodora Blinstrubas
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Voi. LXIII Rugsėjis – September 7, 1978 Nr. 35

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ANTANAS RŪKŠTELĖ

Vasarai baigiantis (aliejus)

Popiežiaus rinkimai kalba už kardinolų posūkį į dešinę

Vytautas Meškauskas

Povilui VI mirus konstatavome Apžvalgoje, kad kad naujo popiežiaus rinkimai gali parodyti kardinolų pažiūrą į ateitį. Turėjome galvoje ne tikėjimo ar moralės klausimus, bet grynai politinius. Šioje ašarų pakalnėje ir Bažnyčia turi politikuoti. Tai žinome iš savo nepriklausomybės laikų patirties, dar daugiau iš ilgos popiežių rinkimų istorijos. Geraisuometimais konklavų pasitarimai laikomi didžiausia paslaptimi, kurią kardinolai yra pasižadėję neišduoti, bet štai prieš pat

rinkimus Milano dienraštis Corriere della Sera paskelbė Milano kardinolo Andrea Carlo Ferrari (1850-1921) slaptą dienoraštį, vestą 1903 m. konklavoje. Tų metų rugpjūčio 2 d., sekmadienį, jis užregistravo tokį nemalonų įvykį. Išdalinus balsavimo lapelius, Krokuvos, kuri tada priklausė Austrijos-Vengrijos imperijai, arkivyskupas kardinolas Puzyna pranešė kardinolų kolegijai, kad jo imperatorius Pranas Juozapas (Franz Joseph) pareiškia savo 'veto' prieš kardinolą Rampollos, kuris buvo mirusio popiežiaus Valstybės Sekretorius, išrinkimą nauju popiežium. Tas Rampolla iki to laiko surinkdavo daugiausia balsų, nors ir neturėjo reikiamos daugumos. Jį palaikė Prancūzija. Situacija susidarė tokia, kad jei konklava neišrinktų Rampollos, Bažnyčia atrodys išsigandusi imperatoriaus, o jei išrinktų, Ji būtų laikoma Prancūzijos tarnaitė. Už tat po kelių balsavimų buvo išrinktas neutralus kardinolas Sarto, gavęs

pagaliau 50 balsų, o Rampolla 10. Sarto pasirinko Pijaus X-tojo vardą. Viso tada konklavoje dalyvavo 61 kardinolas.

Nūdien, žinoma, neturime nei imperatorių nei prezidentų, kurie įtaigotų kardinolus. Iš viso kokią didelę krizę pergyvena Bažnyčia Vakaruose, pvz. JAV-bėse parodo sekantieji skaičiai. Pagal kolumnistą William F. Buckley, konservatyvaus žurnalo National Review redaktorių ir praktikuojančią kataliką, 40,000 Amerikos kunigų išsižadėjo savo įžadų, o 40% katalikų nustojo reguliariai klausę šv. Mišių. Žinoma, tai ne dėl politinių pažiūrų. Jos vaidino didesnę vaidmenį pabėgėlių nuo komunizmo tarpe, kuriems atrodė, kad pats Vatikanas ieško su komunistais bendros kalbos. Visai atvirai tai teigė mūsų jau kelis kartus minėtas buvęs jėzuitas, bet vis dar kunigas Malachi Martin, pats ilgus metus dirbęs Vatikane. Pagal jį:

"Povilas VI tikėjo, kad kraštutinės socializmo for-

mos pakeis demokratines vyriausybes Vakaruose, ne išskiriant Vakarų Europos ir Amerikos, o juo labiau vadinamam Trečiame pasaulyje ir Pietų Amerikoje. Jis dažnai teigė, kad kapitalizmas pagimdė materializmą. Jis manė, kad dabartinė santvarka turi sugriūti, bet jautė, jog dvasinė jėga pergyvens naujos santvarkos blogybes. Bažnyčia, galvojo Povilas, neturi būti rasta katakombose kada ateis permaina."

Ar taip galvoja ir naujasis popiežius, pasirinkęs savo pirmatakunį Joną ir Povilo vardus — Jonas Povilas pirmasis? Ir jį išrinkusieji kardinolai? Tol, kol jis buvo kardinolas ir rūpinosi vien savo diecezijos reikalais, jis griežtai atmesdavo marksistinę ideologiją, ką darė ir Povilas. Bet tas dar manė, kad Vakarai, nuo 16-tojo šimtmečio nusišukę nuo krikščionybės ir daugiau pasitikėdami mokslu, neteko savo sielos ir nepataisomai sugedo. Ar Jonas Povilas daugiau pasitiki Vakarais? Martin pareiškė per NBC Today programą, kad taip. Jam atrodo, kad dabartinio popiežiaus išrinkimas buvo lyg ir posūkis į dešinę. Iš tikro šandien komunistų atėjimas į valdžią pačioje Italijoje,

(Nukelta į 2 psl.)

LIETUVIAI BALTUOSE RŪMUOSE

JAV viceprezidentas Walter Mondale rugpjūčio 23 d. buvo sukvietęs tautinių grupių ir JAV visuomenės atstovus į konferenciją Baltuosiuose Rūmuose Washingtone. Šioje konferencijoje pats viceprezidentas Mondale, prezidento Carterio asistentas tautinio saugumo reikalams dr. Zbigniew Brzezinski, gynybos sekretorius dr. Harold Brown ir prezidento Carterio asistentė Anne Wexler paaiškino apie JAV gynybos padėtį, tam reikalingas išlaidas ir neseniai prezidento vetuotą gynybos reikalų vieną įstatymą, kurį kongresas buvo priėmęs ir atsiuntęs prezidentui pasirašyti.

Viceprezidentas Mondale ir kiti kalbėtojai prašė paremti prezidento Carterio administracijos planus kiek galima greičiau ir daugiau sustiprinti JAV ir NATO gynybą, skiriant pinigų įvairiems kariniams ginklams, kurių dabar labai reikia atsverti vis didėjančias sovietų pastangas pasivyti JAV bei jos sąjungininkus. Prezidentas nenori išleisti kelis bilijonus dolerių vienam atominė energija varomam lėktuvnešiui, kaip kongresas nutarė, bet jis nori tuos pinigus panaudoti NATO gynybos greitam sustiprinimui, parūpinant daugelį reikalingų laivų, tankų ir kitokių ginklų.

Lietuviams viceprezidento sukviestoje konferencijoje atstovavo PLB pirm. inž. Vytautas Kamantas, Aušra Zerr su savo vyru Charles Zerr, Balys Raugas, Feliksas Andriūnas, Algimantas Gureckas, dr. Saulius Naujokaitis, kun. dr. Kornelijus Bučmys ir Jonas Nasvytis.

Po konferencijos buvo priėmimas ir vaišės visiems dalyviams Baltuosiuose Rūmuose. Lietuvių delegacijos nariai priėmimo metu daug pasikalbėjo su prezidento Carterio asistente Anne Wexler, prezidento štabo pareigūnais plk. Powell, Philip Spector, Vicki Mongiardo, Richard Moe, ir su kitais. Jiems buvo pareikšta, kad lietuviai nori matyti JAV kaip stipriausią ir geriausiai ginkluotą

(Nukelta į 2 psl.)

MIRĖ STEPAS VYKINTAS

Š.m. rugsėjo 3 d. 8 v.v. Korp! Neo-Lithuania suvažiavime Tabor Farmoje, simpoziumo metu širdies smūgio buvo ištiktas filisteris, rašytojas, žurnalistas Stepas Vykintas, 72 m amžiaus, ir vežant į ligoninę mirė.

Dirva reiškia užuojautą našlei ir šeimai.

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Kroatų kova užsieniuose už savo krašto nepriklausomybę. — Iranas turi sustabdyti pažangą, kad neprasizengus su mahometonų religija.

Kroatų teroristai neseniai pusdieniui užėmė Vokietijos konsulatą Chicagoje, vėl priminė pasauliui jų tėvynei padarytą skriaudą, nors jų metodai toli gražu nesulaukia visų tautiečių paramos. Jugoslavijoje gyvena 4.5 milijonai kroatų, kur sudaro to krašto federalinę respubliką, 3 milijonai užsieniuose, kurių daugmaž mano, kad jų tauta yra užsitarnavusi būti visai nepriklausoma valstybe. Politiniai, kaip ir visi emigrantai, kroatai yra smarkiai suskilę. Dalį jungia kairioji 'Kroatų Tautinė Taryba', dalis priklauso krikščionių demokratų ideologijos 'Okininkų partijai'. Amerikoje daug kroatų yra gerai išikūrę, jų kilmės yra Minnesotos gubernatorius, Chicagos ir Clevelando burmistrai. Vien Vokietijoje yra 390,000 kroatų 'gastarbeiter' - darbininkų, kurie ten atvyko tik užsidirbti ir žada atgal grįžti. Tie, į politinius sąjūdžius nenori eiti. Kiekvienu atveju, terorų savo kraštą išvaduoti tikisi tik palyginti nedidelė grupė, nesuskaičiuojanti nė tūkstančio narių. Tik kartais, panašiai kaip airių teroristai, jie susilaukia ir platesnių masių simpatijų. Mat faktinai jie yra įsivėlę į smarkią kovą su Jugoslavijos slaptais agentais-žudikais. Tuose susirėmimuose žuvo po keliolika žmonių iš abiejų pusių.

Akcija Chicagoje iššaukė Koelno teismo (Oberlandgericht - OLG) nutarimas išduoti Jugoslavijai vieną teroristų vadų Josip Stip Bilandžic.

POPIEŽIAUS RINKIMAI...

(Atkelta iš 1 psl.)

Prancūzijoje, Ispanijoje, Portugalijoje nėra aktualus. Kontaktai su rytine Europa, žinoma, bus palaikomi ir toliau. Teoriškai žiūrint, ir ten nesilaikoma marksizmo, režimai darosi daugiau pragmatiški, susirūpinę tik savo pačių išsilaikymu. Tiesa, komunistai kadaise, o kai kur dar dabar skelbia, kad religija yra liaudies opiumas. Tai tada, kad jie norėjo ar nori nuversti esamą santvarką. Ją nuvertus, jie patys pasidaro reikalingi kiekvieno opiumo, kuris tik laikytų liaudį patenkinant savo likimu, kad ir su viltingesnio gyvenimo susilaukti po mirties. Geriausią pavyzdį matome Lenkijoje. Ten Bažnyčia siekia teisingumo ir geresnės socialinės tvarkos, tačiau kartu ji prilaiko masės nuo atviros sukilimo, kad tik nepriverstus sovietus okupuoti viso krašto ir turimos savivaldos panaikinimo. Ir kaip tokios jėgos netoleruosios? Be politikos šioje žemėje neapsieisi.

Kinijos Hua pastangos sudaryti autisovietinį frontą sužadino vokiečių karikatūristų vaizduotė. Pavyzdžiai iš Muencheno "tz", "Frankfurter Allgemeine" ir Hamburgo "Die Welt".

"Gal tai tik košmaras..."

Jugoslavijos saugumo tarnyba 'Udba' paskutiniu metu net buvo pasiuntusi į Vokietiją 3 savo agentus Bilandžicą nužudyti. Už jo galvą toji tarnyba paskyrė 60,000 DM premiją. Paskutinis atsiųstas žudikas buvo suimtas peritų metų lapkričio mėn., bet be teismo buvo išmainytas į Jugoslavijoje suimtą vokiečių teroristą, už kuriuos mai naitis Jugoslavija pareikalavo Bilandžico. Iš vienos pusės Vokietija turi išdavimo sutartį su Jugoslavija, pagal kurią išduodami ir politiniai nusikaltėliai, jei jie nusikaltę 'veiksmais prieš gyvybę'. Iš tos išimties yra dar viena išimtis: neišduodami tie, kurie kėsinosi 'atviroje kovoje'... Iš kitos pusės Vokietijos konstitucijos 16-to str. 2-ra pastraipa garantuoja azilo teisę politiniams persekiojamiems. Pagal Konstitucinio Teismo išaiškinimą, negali būti išduoti tie, kurių gyvybei išdavimas sukeltų pa-

vojų. Koelno teisėjai naiviai galvojo, kad Bilandžicui, kurį Udba bandė nužudyti užsienyje, tėvynėje toks pavojus negresia. Todėl toks Koelno teismo sprendimas, žinoma, labai papiktino visą kroatų bendruomenę Vokietijoje be politinių pažiūrų skirtumo. Jei ir aukštesnės instancijos patvirtins išdavimo sprendimą, visa kroatų išeivija žada paskelbti karą Vokietijai, su kuria kroatų ryšiai iki šiol buvo labai geri. Hitleris Kroatiją buvo išskyręs iš Jugoslavijos.

Kinijos valdovo Hua Kuo-feng atsilankymas Irane prikištinais parodė, kokią svarbią poziciją kiekvienoje koalicijoje prieš sovietus užima, ar galėtų užimti, tas turtingas nafta kraštas. Deja, jo vidaus būklė nėra stabili, ką įrodė ir vyriausybės prieš pat Hua atvykimą pasikeitimai. Opozicija šachui dabar pasireiškė ne iš kairės, bet iš dešinės - mahometonų dva-

■ Iš kitos pusės

Kartais skaitai ir netiki savo akim. Taip, pavyzdžiui, Naujienos aiškina: "...Būtų buvę gerai, jeigu tie pirmininkai (Bendruomenės vm) važiuotų į Baltuosius Rūmus, kai tuose Rūmuose yra pats prezidentas. Visi žino, kad prezidentas išvažiuos dviem savaitėmis atostogų. Jis išvažiuos į Georgia valstiją Plains kaimelį, kur jam teko augti ir žemės riešutus auginti. Prezidentui patinka pabūti gimtajam kaime, bet jis nepasitenkino savo tėvų ūkiu. Jis išvažiuos į Mississippi valstiją, kad galėtų užmiršti valstybinius reikalus..."

Kokios datos tos 'Naujienos'? O gi rugpiučio 26-tos, šeštadienio tos savaitės, kurios beveik kiekvieną dieną prezidentas Carteris buvo rodomas per televiziją, beplaukiąs Salmono upe Idaho valstybėje, o po to jis išvyko į Wyomingą. Vienu žodžiu, norėdamas pašiepti Bendruomenės pareigūnus, dienraščio redaktorius pats pasirodė gerokai atsilikęs nuo dienos įvykių.

Nelabai įtikina ir jo argumentai, kad "Washingtonan turi važiuoti viena delegacija, bet ne kelios. Nuvažiavusi delegacija turi kalbėti visų lietuvių vardu, bet ne mažos vienos grupelės." Mat, prieš tai teigiama, kad dr. Kazys Bobelis ir P. Dargis išprašė iš prez. Fordo pareiškimą, kad "Helsinkyje nebus pažeistos Lietuvos teisės"... "Washingtonan reikėjo važiuoti, kai Europos Saugumo ir bendradarbiavimo komitetas klausinėjo liudininkų ir rinko medžiagą apie padėtį pavergtuose kraštuose. Dr. Bobelis tada įteikė 7 puslapių pareiškimą, kuris nustebino daugelį komiteto narių. Jis prašė nurodyti Helsinkio akto paragrafus, kuriuos būtų galima naudoti prieš sovietų prievartą..."

Kiek aš žinau, dr. Bobelis komitete pats nurodė, o ne prašė nurodyti, o kai jis buvo pas Fordą, dėl akto teksto jau buvo susitarta. Bet dėl to neverta ginčytis. Man tik norisi pastebėti, kad dėl Helsinkio Akto nebuvome vienos nuomonės. VLIKas ir Bendruomenė, pavyzdžiui, aiškino, kad tas aktas mums tik kenksmingas ir paskelbė tai laikraščiuose. Jei tuos organus iš tikro laikytumėm 'vyriausiais' būtų reikėję išeiti tik į gatves demonstruoti. Už tat šiuo atveju nevieningumas išėjo į naudą. Nėra ko jaudintis dėl vieningumo ir dėl kitos priežasties. Carteris nori būti "visiems prieinamu" prezidentu, o tai reiškia, kad audijencijų skaičius padidės, o jų reikšmė sumažės, nes bus kaip Vatikane: popiežius tik laimina, bet ne klauso. Ir sunku patikėti, kad JAV prezidentas būtų toks neinformuotas, kad jį kas per oficialią audijenciją galėtų "apšviesti". Už tai, jei Carteris kartais ir pastebėtų, kad pas jį lankosi skaitlingos lietuvių delegacijos, tai irgi bus neblogai. Gal jis pagalvos: "Nežinau dėl ko jie ginčijasi, bet jų visdėlo labai daug." **vm**

LIETUVIAI BALTUOSE RŪMUOSE...

(Atkelta iš 1 psl.)
karinę jėgą, kuri sustabdytų sovietų užmačias kituose

siškių ir jų pasekėjų. Pagal 1906 metų konstituciją, kuri ir dabar dar galioja, kiekvienas įstatymas turi būti patikrintas Korano žinovų, ar jis jam neprieštarauja. To jau seniai nesilaikoma. Naftos kainų pakilimas padidino prarają tarp turtingųjų ir ne pasiturinčiųjų, kurie iki šiol vargsta kamuojami infliacijos (šiais metais apie 20%, pernai - 30%). Nepasisekimas buvo ir šacho sumanymas suorganizuoti 'vienybės' partiją. Iš jos buvo tik juokiamasi. 65% visų gyven tojų vis dar yra beraščiai, bet 17% visų tautos pajamų yra skiriama kariuomenei. Nepasitenkinimo sukėlė ir šacho pastangos kraštą modernizuoti, suteikiant moterims lygias teises ir lygų atlyginimą už vienodą darbą su vyrais. Dabar šachas nutarė eiti prie daugelio partijų sistemų, tačiau stiprioje jo kontrolėje. Kad patenkin-ti mahometonus, nauja vyriausybė jau patvarkė uždarinti visus lošimo namus ir eina kalbos, kad uždarys alkohlio parduotuves, naktinius klubus ir 'nepadorius' kinus.

kraštuose. Buvo primintas Viktoro Petkaus ir kitų lietuvių reikalas. Buvo paprašyta, kad prezidentas Carteris arba viceprezidentas Mondale viešai paskelbtų savo nusistatymą Pabaltijo kraštų klausimu, panašiai kaip yra padarę kiti ankstyvesnieji prezidentai ar viceprezidentai. PLB pirm. inž. Vytautas Kamantas įteikė viceprezidento Mondale štabo viršininkui Richard Moa pageidaujamo pareiškimo pavyzdį. JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirmininkė Aušra Zerr prašė prezidento Carterio asistentę Anne Wexler ir toliau rūpintis lieuviams rūpimais reikalais.

PLB pirmininkas Vytautas Kamantas rugpiučio 23 d. aplankė Nepriklausomos Lietuvos valstybės atstovą Washingtono dr. Stasį Bačkį ir poniją. Jiems perdavė PLB Valdybos sveikinimus ir painformavo apie naujos valdybos veiklą bei planus. PLB Valdyba artimai bendradarbiaus su Lietuvos Diplomatinė Tarnyba.

PLB Inf.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUBAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiros numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

LAISVĖ TEBESLOPINAMA UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS

Didžias idėjas ir dideles viltis palaiko ir ugdo ne tik svarbūs įvykiai, bet ir atskirų žmonių mintys ir kuklios kasdieninio gyvenimo pastangos — išlaikyti širdies gilumoje visas tas žmoniškas vertybes, kurias komunistinė santvarka siekia sunaikinti.

Lietuvos nepriklausomybė nėra amžinai žuvusi. Ji pavergta, bet ne amžinai. Ir būtų mums didelė nelaimė, jei netikėtum!

Kova dėl laisvės turi tiek pat amžiaus, kaip ir mūsų gyvenimasis pasaulis. Iš kitos pusės, — laisvė yra didžiausia visų vertybių vertybė! Ją neįmanoma matuoti materialinių vertybių mastu.

Gal tik dalinai reikėtų sutikti su amerikiečių politikų pažiūra, esą, iš svarbių veiksmų nūdienos pastangose pasiekti pasaulyje taiką ir įgyvendinti yra ir bus materialinių vertybių persvara. Tačiau nemažai kas kitaip galvoja — vienos materialinių vertybių persvaros nepakanka! Reikia dar ir idėjos, reikia laisvės troškimo, siekimo ir atkaklaus veržimosi į ją.

Tiesa, nūdien matom, kad brutali jėga yra didžiųjų kraštų paguoda. Vieni ją naudoja švelniai, diplomatiškai, kiti — klastingai, žiauriai.

Komunistinis slibinas yra pavergęs šimtus tautų, kurių gyventojų skaičius siekia per keliasdešimt milijonų žmonių. Tie žmonės nepalikti gyventi ramybėje. Jie yra sąmoningai naikinami ir tų baisių naikinimo malūno ratų krumpliuose yra dingę ne dešimt, ne šimtas, bet tūkstančiai ir lietuvių tautos vaikų. Nuo komunistų teroro Lietuvos žemė krauju persisunkusi. O kiek naujų kapų atsirado, nepažymėtų kryžiaus ženklų! Juk vien tik per 50 tūkstančių miško brolių Lietuvos partizanų yra žuvę nelygioje kovoje dėl Lietuvos laisvės.

Nors okupantas visą laiką stengiasi nuslopinti mūsų tautoje laisvės troškimą, bet jis to nepajėgia ir ne-

pajėgs padaryti, kaip nepajėgė ano meto Rusijos carai.

Lietuva nors kraujuota, bet gyva. Rašytojas Adomas Mickevičius, gyvendamas svetur, priespaudos laikais, rašė: "Mūsų Tėvynė gyva ir žydi, nors jos žemė pridengta šešėliais". Taigi ji yra ir bus gyva visur kur tik yra gyvų lietuvių. Mūsų tautai pasiliko vienintelis nenugalimas ginklas — dvasinis pasipriešinimas. O tas pasipriešinimas pavergtoje Lietuvoje vyksta labai plačiai. Šiandien jaudinamės dėl nekalto nubausto 15 metų Viktoro Petkaus, kurio likimas itin tragiškas. O kiek tokių tik per pastaruosius penkerius metus yra okupantų nubaustų, laikomų kalėjimuose ir sunkiųjų darbų stovyklose bei psichiatrijos ligoninėse! Baisu net ir pagaltoti apie Lietuvoje gyvenančių lietuvių golgotines kančias. Taigi mes turim garsiai šaukti dėl kiekvieno lietuvių kaninio ir rūpintis jų likimu. Juk sovietų komunistų kalėjimuose kenčia ne tik V. Petkus, Gajauskas, Lapiešis, Pranskūnaitė, Sadūnaitė, bet ir daugelis kitų, kurių pavardės nepasiekia mūsų ausų. Jie visi yra tikėjimo ir kovos aukos, jie kenčia dėl Lietuvos laisvės atgavimo.

Prieš mūsų akis stovi dideli uždaviniai ir sunkios pareigos — atkovoti Lietuvai nepriklausomybę ir išsaugoti lietuvių tautos gyvybę. Šie uždaviniai dideli, juo labiau jie yra dideli, kad pavergėjas yra klastingas, fiziškai pajėgus, o prieš jį besirikiuojąs Vakarų pasaulis yra kažkaip pasimetęs, dažnai net abejingas ir kartais lyg bijas imtis kokios nors aiškos akcijos. Todėl ir matom tarp tautinės politikos laukuose tiek daug neteisybės, smurto ir niekšiško. Tas konglomeratas gimdo neramumą ir netikrą ateitį. Sunku įspėti, kas toje maišatyje ims viršų... Bet nauji ir kasdien naujesni įvykiai plečiasi, komplikuojasi reikalai Afrikoje, Azijoje, Eu-

NAUJAS, DU ŠIMTAI ŠEŠIASDEŠIMT TRETYSIS, POPIEŽIUS

RIMAS DAIGŪNAS

Trumpa buvo naujo popiežiaus rinkimo procedūra. Trečiuoju balsavimu konklavos dalyviai, šimtas vienuolika kardinolų, išrinko naują popiežių, Venecijos arkivyskupą ir patriarchą, kardinolą Albino Lucianį. Taip išlaikyta šimtmetinė tradicija: švento Petro sostas pasilieka valdomas italo. Jis atėjo į šv. Petro — milžinišką šventovę — iš Venecijos šv. Marko bazilikos, kurios aikštę nuolatos skandina vėtrų sukeltos Venecijos lagūnos bangos. Ta paralelė ir metafora skatina žodžius žurnalistus visai spelioti apie naujo popiežiaus eros prognozes ir prigimtį.

Šešiadešimt penkerių metų amžiaus naujai išrinktasis popiežius pasiėmė dvigubą vardą: Jonas Paulius. Žinovai aiškina — tai simboliškas vardas. Tai atsivimo pareiškimas Jono XXIII reformoms. Tai pripažinimas 1962-65 Antrojo Vaikano susirinkimo nutarimų ir kartu tai atsargios Pauliaus VI politikos pripažinimas. Nežinomi, kuris primatas bus naujo popiežiaus veikloje: ar Jono XXIII drastiškas reformizmas, sukrėtęs katalikų eklezijos tradiciją, ar vidurio kelias, į kurį Paulius VI pasuko šv. Petro laivą, ieškodamas kompromisų.

Vatikanų organas "L'Osservatore Romano" skelbia, kad Jonas Paulius Pirmasis "atviras naujovėms". Tačiau naujasis popiežius, tada kardinolas, buvo vienas iš autorių garsios Pauliaus VI enciklikos "Humanae Vitae", kuri besąlyginiai pasmerkė šeimos reguliavimo iniciatyvą ir priešneštuvines priemones, kaip nekrikščioniškumo deklaraciją, kaip nemoralumą. Enciklika, tvirtina jos opozicija, nesutiko su modernaus gyvenimo tikrove ir tos enciklikos nuostatų nepaiso net 80% katalikų.

Tradiciniai dūmai deginant balsavimo korteles trečią kartą, kada jau popiežius buvo išrinktas, suklaidino gausią minią laukiančiųjų balsavimo rezultatų šv. Petro aikštėje. Vėjas pagavo dūmus ties Sikstino koplyčios stogu ir iš švie-

ropoje ir kitur.

Šiandien dar negalim atspėti, kur ir kada bus surištas pavergtos Lietuvos klausimas, bet jis ateis, kada pribręs įvykiai ir reikalai. Taip pasaulis pasilikti negali. Tačiau iš šių dienų politinių įvykių atmosferos atrodo, kad pasauliui kelias į laisvės erą dar yra ilgas...

(jm)

sių pavertė juodais. Žmonės negalėjo atspėti dūmų spalvos: šviesi spalva turi reikšti popiežiaus išrinkimą.

Bet, šeštadienio saulei leidžiantis griausmingai suskambėjo šv. Petro bazilikos varpai. Jiems atsilies Romos ir visos Italijos varpai. Šešiadešimt septynioms minutėms po išrinkimo praėjus, bazilikos balkone pasirodė kardinolas Felici ir paskelbė lotynų posakį: Habemus Papam. Balkone pasirodė naujas popiežius, jau aprenktas popiežiškais rūbais. Jis suteikė palaiminimą "Urbi et Orbi" — Romai ir pasauliui. Jis džiaugsmingai mojo plojančiai ir valiojančiai miniai abiem rankom.

Dešimt minučių gaudė varpai. Žmonės būriavosi bazilikos aikštėje ligi suteimų. Viso pasaulio televizijos stotys skubėjo duoti reportažų apie naują popiežių, kurio kandidatūra visai nefigūravo ankstesnėse žurnalistų prognozėse.

Venecijos kardinolo parinkimas buvo savotiška staigmena. Tai buvo saikingas manevravimas tarp gana ekstremistinių reformizmo tendencijų ir saikingo tradicijų gerbimo. Tai "aukso vidurio" politikos parinkimas. Todėl dvigubas popiežiaus vardas, ko dar nebuvo popiežių istorijoje, kaip vėliava ar devizas deklaruoja Jono Pauliaus I eros prigimtį.

Yra daug siekių, kurie visus patenkina. Tai krikščionių vienybės siekiai, tai pasaulio taikos veikla. Šita linkme drąsiai žengė ir Paulius VI. Jis pradėjo ryškiau veikti ekumenizmo linkme. Tai buvo artėjimo žymės protestantų ir ortodoksų kryptimi. Šia linkme, be abejo, eis naujas popiežius, apie kurį rašo, kad jis neturįs globalinės diplomatinės patirties.

Visad dirbęs auklėjimo srity, valdęs nuošalesnę Venecijos dieceziją, naujasis popiežius, atrodo, daugiau pastoracinės kontempliacijos vyras, ne modernus politikas, o Vatikanas turi santykius su šimtu šalių, primytyviausiomis Afrikos šalimis pradėjus ir karingo ateizmo šalimis baigus. Tad Vatikanas netiktai katalikų religinis smegenų trestas, bet katalikybės idėjinių bei ideologinių ofenzyvų ir defenzyvų arsenalas.

Jono Pauliaus I išrinkimas, tvirtina laikraštininkai, yra kardinolų virtuoziskas sugebėjimas atrasti jungtį tarp įvairių pažiūrų.

"PIRMŪNĖS AKADEMIKĖS" REIKALU

Vis tebegaunu laiškus su biografinėmis žiniomis bei senų laikų fotografijomis. Visus laiškus priimu su giliausia mano padėka, nes jie papildo ir praturtina knygos turinį. Šia proga širdingai dėkoju už mielą kooperavimą. Ypatingai malonu, kai atsiliepia mirusiųjų motinų dukterys, sūnūs bei artimieji pažįstami, su dėmesiu ir meile siųsdami žinias ir nuotraukas.

Šiuo metu pasigendu šių fotografijų: dailininkės Elenos Janulaitienės (Lietuvoje), Onos Leonaitės-Kairienės, Vandos Nurkaitės-Mačiulienės, dr. Aldonos Šliūpaitės, Hipatijos Šliūpaitės-Yčienės (Žiūrienės), rašytojos Gabrielės Petkevičiūtės jaunystėje, (kada ji buvo dar sveika) ir Liudmilos Malinauskaitės-Šliūpienės.

Minėtas nuotraukas labai prašau paskolinti, jos visos bus sugrąžintos, kai tik bus panaudotos.

Siųsti nuotraukas ir žinias prašau tik iki spalio pirmos dienos (1978. X. 1.)

J. Narūnė-Pakštienė,
421 Collins Avenue,
Apartment 9,
Miami Beach, Fla. 33139.

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Diplomatijos parašteje (70)

Vaclovas Sidzikauskas

Valstybės tautos ieškant

Iš Auschwitzo paleistas ir prievartiniai apgyvendintas Berlyne, radau gražų būrį pirmojo bolševikmečio laikais iš Lietuvos pasitraukusių inteligentų palaikusių ryšius su Kaunu, tad turėjau patogias sąlygas susiorientuoti Lietuvos to laiko politinėje būklėje.

Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą vakarietiškam pasauliui, išskyrus "ašies" bloką, nepripažinus, de jure Lietuva tebebuvo nepriklausoma valstybė, tik jos suvereninių teisių vykdymas dėl sovietų agresijos buvo laikinai negalimas. Tokią formulę man padiktavo, kai 1943 m. buvau nuvykęs į Kauną, tenyškiai mūsų politikai ir tarptautinės teisės mokovai su prof. Tadu Petkevičium priešakyje. Deja, nebuvo nei valstybinio politinio organo, kad ir egzilinės vyriausybės pavidale, nei visuomeninio vadovaujančio politinio centro. Pasitraukęs į Vakarus prezidentas Smetona valstybinio organo nesukūrė, pasitenkino Berne 1940 m. spalio mėn. pasirašytais vadinamais "Kybartų" aktais, kuriais Merkys buvo atstatytas iš Ministerio Pirmininko ir laikinojo prezidento pareigų, o jo vieton toms pareigoms buvo skiriamas Lietuvos pasiuntinys prie Italijos valdžios Stasys Lozoraitis, gyvenęs Romoje. Tas paskyrimas taip ir paliko popierėje ir metų metais gulėjo Lozoraičio stalčiuje.

1941 m. birželio 22-23 d. d. sukilimo paskelbtoji laikinoji Lietuvos vyriausybė Vokietijos okupacinių organų sudarytą jai smūgių neatlaikė ir vietoj nuėjus į pogrindį ir iš ten vadovavusi tautai, išsiskirstė. Po to Berlyne sudarytasis Lietuvos Tautinis Komitetas, kurio priešakyje turėjo būti buvęs Lietuvos Ministeris Pirmininkas E. Galvanauskas ir kuris turėjo įsikurti Ispanijoje, nesusėjęs gimti, pasimirė. Nesijautė ir Urbšio 1940 m. birželio mėn. telegrama paskirtos Lietuvos diplomatų Kolegijos iš Lozoraičio, Šaulio ir Klimo veiklos ir gyvybės ženklų. Tikrai džiaugėmės, kai sužinojome, kad JAV susikūrė vieningas Lietuvos valstybei gelbėti politinis organas — Amerikos Lietuvių Taryba.

Iš Kauno turėjome žinių, kad ten susikūrė du paraleliniai politiniai organai, vienas laicistų, būtent socialdemokratų, valstiečių liaudininkų, ūkininkų partijos ir tautininkų, pasivadinęs Vyriausiu Lietuvos Komitetu, kurio pirmininkas buvo Jonas Fledžinskis, ir kitas — katalikiškojo blo-

ko su aiškia aktyvistų fronto persvara, pasivadinęs Lietuvos Taryba su gen. Stasiu Raštikiu priešakyje. Tarp tų dviejų organų svyravo 1941 m. įvykių eigoje susikūrusios kovos organizacijos, kaip kad Laisvės Armija ir Laisvės Kovotojai.

Berlyne radau ir gerai suorganizuotą slaptą informacijos tarnybą su A. Valiukėnu, P. Ancevičium ir Julium Butūnu bei saugų žinių į vakarus pertiekimo kanalą. Berlyne tebegyveno ir kiek sąlygos leido aktyviai reikėsi ir paskutinis Lietuvos pasiuntinys Vokietijai pulk. K. Škirpa. Apie Sąjungą susisipietusieji lietuviai politikai spaudėme ir įtaigojome Kauną, kad greičiau sudarytų vieningą politinį organą, nes ir mūsų, kad ir kukliai veiklai Berlyne ir iš Berlyno, tatau atrodė būtina.

Pagaliau 1943 m. gruodžio mėn. toks organas — Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas — buvo sudarytas. Jo pirmininku buvo išrinktas prof. Steponas Kairys. 1944 m. balandžio pabaigoje nuvažiavęs į Kauną Lado Natkevičiaus bute turėjau slaptą pasitarimą su Vliko pirmininku S. Kairiu, Zigmū Toliušium ir Tadu Petkevičium, o Žakevičiūtės bute — su Stasiu Žakevičium, Jurgiu Valiuliu ir Jonu Deksnium, su pastaraisiais daugiausia užsieniui informuoti klausimais.

1944 m. balandžio mėn. į Gestapo rankas pateko Vliko į Suomiją siunčiamas kurjeris pulk. J. Ambraziejus. Gestapui pavyko iš jo išspausti žinių apie Kauno pogrindyje veikusį Vliką, jo sudėtį ir bendradarbius dirbusius slaptos informacijos srityje. Prasidėjo Vliko narių areštai. Kas spėjo pasislėpė ar per Baltijos jūrą bandė nuplaukti į švediją. Suimtųjų tarpe buvo šie Vliko nariai: Adolfas Damašius, Balys Gaidžiūnas, Juozas Katilius, (ne narys) sekretorius Bronius Bieliukas, inž. Klemensas Brunius ir bendradarbiai Jurgis Valiulis ir Jonas Deksnys, ir

kt. Suimtieji kurį laiką buvo kalinami Įsūtės kalėjime, o sovietų kariuomenei priartėjus prie Rytrūsių buvo perkelti į Allensteino, po to į Landsberg a/d Warthe, tarp Berlyno ir Karaliaučiaus, kalėjimą. Kiek to laiko sąlygos leido Lietuvių Sąjungą Berlyne rūpinosi suimtaisiais, teikė jiems maisto, darė žygių juos išlaisvinti. Gestapas juos laikė Anglijos šnipais, ruošėsi juos atiduoti liaudies teismui (Volksgericht), o tatau reikė jų pasmerkimą mirčiai.

(Bus daugiau)

MACHINE BUILDERS FIXTURE BUILDERS HEAD BUILDERS AND TOOL MAKERS

SPECIAL MACHINES
EXPERIENCE REQUIRED
OVERTIME — BLUE CROSS
VACATION — HOLIDAYS

H. R.
KRUEGER
MACHINE TOOL
31506 Grand River
Farmington, Mich. 48024
313-477-8400

(29-35)

OVER THE ROAD DRIVERS

Needed immediately, Roadway Express, Inc. Steady employment full or part time. Above average earnings. Good equipment, major Class I Common Carriers. Qualifications: Minimum 1 yr. all season Semi experience, prefer 23 yrs. of age or older, live or relocate within commuting distance of Toledo. Apply: 6180 HAGMAN RD., TOLEDO, O. 43612, LINE HAUL EMPLOYMENT OFFICE, and Tues., Wed., Thurs. between 1 and 4 p.m.
An Equal Opportunity Employer (29-38)

AUTOMATIC SCREW MACHINE

Experienced set-up and operating Brown & Sharpe or multiple spindle automatics. Top hourly rates, paid hospitalization and profit sharing, and pension plan.

DUFFIN MFG. CO.
316 Warden Ave.
Elyria, Ohio 44035
Elyria 216-323-4681
Cleveland, 216-777-3741

(33-38)

GRINDERS

SURFACE AND I. D.

You must have a Journeyman's Card or equivalent experience. Applications now being accepted for this position. We offer excellent wages. Starting rate \$9.12 an hour and fringe benefits.

CALL JACK GURNEY
FEDERAL SCREW WORKS
3401 MARTIN AVE.
DETROIT, MICH. 48210
313-841-8400

Equal Opportunity Employer (33-35)

IMMEDIATE OPENINGS FOR JOURNEY PERSONS

→ TOOL GRINDER

We have an immediate opening for a qualified Tool Cutter Grinder with at least 8 years of experience.

ALSO

MACHINE REPAIR PERSON

An immediate opening for a Machine Repair Person with at least eight (8) years of experience. Must have experience in troubleshooting and repair of precision machine tool equipment. Excellent wages and a complete benefit package including COLA, Dental, Company Paid Pension, etc. if qualified

write to:

INDUSTRIAL RELATIONS MANAGER
HYDRAULICS DIV.

HOUDAILLE INDUSTRIES, INC.

537 E. DELAVAN AVE. BUFFALO, N. Y. 14211

Equal Opportunity Employer

(34-35)

WOODHAVEN STAMPING PLANT

Has Immediate Openings for Qualified Journeymen

TOOL and DIE WELDERS

APPLY EMPLOYMENT OFFICE

I-75 and West Road, Monday thru Friday

7:30 A.M. thru 4:00 P.M.

WOODHAVEN STAMPING PLANT

Trenton, Michigan 48183

An Equal Opportunity Employer

(31-37)

BOLT MAKERS AND COLD HEADER OPERATORS

We are seeking Full Time and Part Time experienced Bolt Making and Cold Header operators.

NUT FORMER OPERATORS

Set-Up and operate Nut Formers or Cold Forging Machines to produce a variety of nuts and plug blanks.

MISC. NUT MACHINE OPERATORS

Set-Up and operate various tappers and squeezing machines to produce a variety of finished nuts.

CENTERLESS GRINDERS

We are seeking experienced Centerless Grinders with the ability to Set-Up and operate Grinders.

MACHINE REPAIR

Immediate Opening exist on Our Second or Third Shifts. For an experienced Machine Repair person with 2 years of Machine Shop and Rebuilding experience. Must be able to set-up and operate Department tools for making parts or repairing parts when making maintenance repair to machines.

THESE OPENINGS INCLUDE competitive salary/fringe benefit program and 10% night premium. To arrange an interview, call Personnel Department at 216-581-3000, Ext. 206, from 9:30 A.M. to 11:20 A.M. and 1:30 P.M. to 4:00 P.M. (Only Fully Experienced Persons Need Apply).

Aerospace and Industrial Products

A division of **sps** Technologies Incorporated
4444 LEE ROAD CLEVELAND, OHIO 44128

AN EEO AFFIRMATIVE ACTION EMPLOYER M/F

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

RUDUO ATEINA...

Ruduo ateina! Ir mes budriai įsiklausome į rudens trepsenimą. Lietus stiklinėm kojom šoka, tvirtino poetas. Rudens kojos apmautos kaliošiais.

Senais, priešistoriniais laikais liūdnei vaizdavo šabaniauskas rudens atėjimą. Šabaniauskas gaudžiai dainavo: ruduo atėjo, pagelto lapai soduose ir sielų.

Iš tikrųjų — joks poetas nesusigundė garbinti rudens ir nesidžiaugė rudens atėjimu. Miglos, darganos, slogos, čiauduliai ir sunkūs kaliošiai ant kojų. Užmiršk, poete, apie vasaros čiobrelis!

Ruduo yra nuobodžio laikas: nei žalia vasara, nei balta žiema. Tai dienos, kada jautriai gailimės nejučiomis nubėgusios smagios, neretai ir įvykiais triukšmingos vasarėlės. Nubėgo vasara ir, kartu su ja, visi smulkūs, bet reikšmingi kultūringo žmogaus džiaugsmas: nei tau patrauklaus pokeriuko šlamančių medžių paūksnėje; nei tai gardžiamosi šaltu alučiu, kada liežuvis apdžiuvęs nuo šmaikščių anekdotų, o kaitra negailėstingai plėkia makuale; nei tau jaudinančių progų paplūdimiuose gauti visokeriopų įkvėpimų iš bikiniškų afrodičių formų.

Prabėgo atlapų pavydalu vasara, ateina paniūręs ruduo ir kiekvienas įlenda į savo sandaresnį drabužį, o per tai į savo sandaresnį pasaulėlį.

Pagirnis neketina rašyti elegijų nubėgusiai vasarai, nei triukšmingo, bugnais ginkluoto maršo atitrepsiančiam rudeniui. Pagirnis norėtų nuraminti visuomenę ir kviesti nenusiminti dėl gamtos ir gyvenimo metamorfozių. Tiesa, praradome žalių stovyklų ir aludingų seminarų palaimą, kur šnekūs paskaitininkai narsiai

parceliavo aiščių praeitį, dabartį ir ateitį, bet tai dar ne bėda! Po santurais rudens ateis puošnių salių sezonas, kada nepailstančios, eiklos kojos, šokių orkestrų dirginamos, atliks nesuskaitomų balių žygdarbius.

Lietuviško veiksnio "poilsis" ant publikos nuomonių guolio.

ČIA PRIEJO KADZIULIS IR TARĖ

— Tenoro koncerte, šalia aplodismentų, išgirdau švilpsnį, — pakėlė reikšmingai pirštą muzikos mėgėjas, — tai reiškia...

Čia priejo Kadziulis ir tarė:

— Tai reiškia, kad švilpsnis akompanavo tenoro gaidžiukams.

★

— Mūsų spaudoje nuolat siautėja audros, — patetiškai kalbėjo egzilio veikėjas.

Čia priejo Kadziulis ir tarė:

— Ar tamsta kalbi apie audras stiklinėje?

★

— Kokia tema romanas patrauktų premijuotųjų dėmesį? — spėliojo skaitytojas.

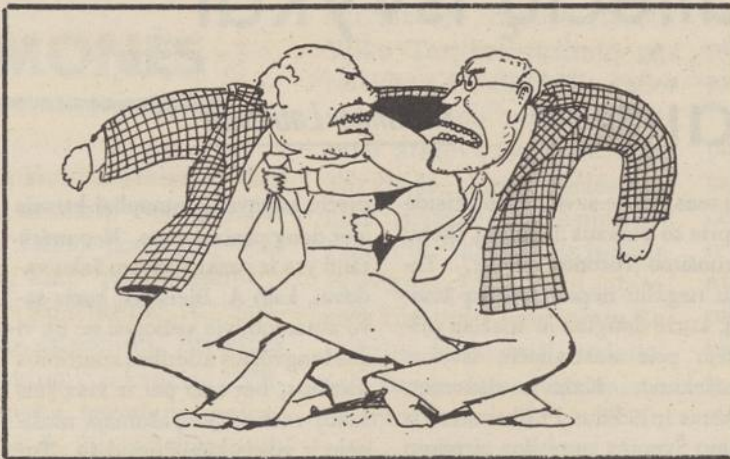
Čia priejo Kadziulis ir tarė:

— Egzilinės vyriausybės kabineto sudarymo tema.

★

— Vyrų išsilaisvinimas prasideda nuo vyrų laisvės

IŠ VEIKSNIŲ VEIKLOS

Besitariant dėl koordinuotos veiklos... švarkas vienas, o nuomonės skirtingos.

AUŠRELĖ LIČKUTĖ

DETANTĖS KAINA

Glamonėdami Sovietą, šeriam jį tartum hijeną: parceliuojame Planetą vis po kąsni, vis po vieną.

Atiduodame Angolą ir Rodezijos Soweto — priedu pilam coca-colą, kad praryt lengviau galėtų.

Ir nudžiūgint bolševiką, išbučiuot jo šarpu ūsą: dovanojam Mozambiką, priedu mesdami Negusą.

Pagal duoklių dosnų planą net Europos neužtenka: duodam jiems Afganistaną, tiesdami pagalbos ranką.

Duok Taiwaną, duok Panamą, kiek tos duoklės bekainuotų, atiduosim "Baltą Namą", kad detentė vis gyvuotų!

teorijų, — skelbė narsus prelegentas.

Čia priejo Kadziulis ir tarė:

— Ir nuo žiursto nusiėmimo virtuvėje.

★

— Įvairūs yra patriotizmo įrodymo būdai, — smagiai dėstė kalbus vyras.

Čia priejo Kadziulis ir tarė:

— Vienas iš patriotizmo įrodymų yra pasilikimas Marquette Parke į pensiją išėjus.

★

— Kodėl lietuvių ideologinės grupės nerengia bendros, ekumeninės stovyklos? — paklausė tarpgrupinės taikos šalininkas.

Čia priejo Kadziulis ir tarė:

— Tamsta kurstai Trečio Pasaulinio karo galimybę.

ŽINOTINA

Belgradas. Baigė, pagal scenarijų, būtinus tarpusavio pasitarimus konferencijoje, Goldbergas ir Voroncevas bičiuliškai apsikabino ir tokią nuotrauką iškiso į pasaulio spaudą. Ir kapitalą sudėjo, ir nekaltybę išlaikė.

Ženeva. Vance ir Gromyko sustojo balkone, gražaus

sodo fone, padavė vienas kitam ranką ir bičiuliškai nusišypsojo. Tokią nuotrauką iškiso į pasaulio spaudą. Ir kapitalą sudėjo, ir nekaltybę išlaikė.

Addis-Ababa. "Socialių" reformų išdavijoje, kas rytą iš gatvių pašalina šimtus "liaudies priešų" lavonų. Reformos vykdomos sovietų gamybos automatais.

Vilnius. "Laiptų į dangų" autorius Sluckis, partijos palaimintas, keliavo po kapitalistinę Ameriką, ieškodamas laiptų prie išeiviškų dūšių ir prie išeivijos ir tarybų valdžios bendradarbiavimo aruodų.

Kaunas. Tarp kandidatų į kunigų seminariją valdžiai ir vėl pavyko tradicingai infiltruoti KGB vyrukų. Jie įpareigoti sekti religinius laiptus į dangų.

ORO BIULETENIS

Dėl vasaros karščių nesirodęs Pagirnis vis dėlto neprarado ryšio su meteorologija, kuri veikia ir vasarą, savo veikimu liesdama stovyklų aikštes ir visuomeninės veiklos pastoges. Tuo tarpu aiškiai nustatyta, kad egzilinės vyriausybės formavimo sėjoj sausra dar neturi naujo kabineto kritulių prognozės. Dirbtinio laistymo metodas tebelaisk žodinių teoretikų nuotakas.

Floridoje pastebėtas gausus pensininkų derlius. Pensininkų gausėjimui talkina laisvo laiko perteklius ir kišenėse atsivežamos geros dolerinės trąšos.

Bostono žvarboj buvo pastebėti erotinės vaivorykštės lankai. Eliokvenciniai Amerikos krituliai pasiekė sausringas tolimes Austra-lijos erdves.

Aukšto slėgimo centras reiškėsi Toronto erdvėje. Užregistruoti patetiškų, nesibaigiančių prakalbų ciklonai, kurie, tačiau, neatšaldė sportininkų bei dainininkų šiltų pragiedrulių.

Chicagoje sunkios stripizinės ūkanos tebedengia doros saugotojų pievutes. Neutrono bombos gamybos sulaikymas teigiamai atsiliepia į iškaištingą keitimąsi abipusiais vizitais. Visuose sambūviuose ir saskrydžiuose užregistruoti alaus potvyniai, bet pragaištinga sausra nualino dzūkų draugijos laukiamo romano lauką.

Gimtojo krašto vėjeliai neretai maloniai kutena žilagalves ir plikas galvas, kas, tačiau, nereiškia viso išeiviškojo pasaulio bendro klimato kaitos.

Užbaliai. Vykdomojo komiteto pirmininkas leido, dėl pašarų stokos, "Raudonojo Spalio" kolchozo kiaules ganyti vietos kapinėse.

SVEČIUOSE PAS LIETUVOS "VADUOTOJĄ"

"Čardžou mieste sveičiausi pas buvusį Lietuviškosios divizijos karį, narsų jį kulkosvaidininką Muradą Kurbanovą, kuris už savo žygdarbius ("vadūojant Lietuvą") apdovanotas visų trijų laipsnių "šlovės" ordinais", rašo Turkmenijoje lankęsis Jokūbas Skliutauskas.

"šviesa" Nr. 4, 1977

VASAROS STOVYKLOS IDILĖ

— Nesirūpink, brangioji, toje palapinėje miegojo mano ideologinis oponentas.

Jis mato Bukareštą, bet galvoja apie Prahą...

Australiečių išvykai pasibaigus

Antanas Laukaitis

Laimingai visiems i namus sugrįžus ir atsigavus nuo visų tų kelionės išpučių, galima ir ramiai pagalvoti apie visą tai, kas buvo per tas šešias savaites apkeliauta, pamatyta ir pergyventa. O atlikta tai buvo labai daug ir, tikiu, kad visa Pasaulio Lietuvių Dienų Šventė, su sporto žaidynėmis ir dainų festivaliu, bus auksinėmis raidėmis įrašyta i mūsų išeivijos gyvenimą ir ateinančioms kartoms parodys, kad dar ir po daugelio metų Vakarų pasaulio lietuviai, gyvenę net ir tolimoje Australijoje, yra dvasiniai stiprūs, išlaiką savyje ne tik savąją kalbą, bet ir dainą, tautinius šokius, kultūrą ir lietuviškąjį sportą. Pasaulio Lietuvių Dienų prisiminimai ir pergyventi išpučiai dar ilgai, ilgai pasiliks mummyse, ypatingai dalyvavusiųjų tarpe. Ne vieną kartą jau teko man iš savo jaunųjų sportininkų girdėti pasakojimus kitiems savo draugams ir pažįstamiems apie tą didžiulę išpučingą šventę, apie tuos tūkstančius lietuvių matytų ir sutiktų Toronto mieste, apie tą masinę dainų šventę, kur jie negalėjo tikėti, kad iš viso tiek daug gali būti dainininkų vienoj vietoj, apie tą masinį jaunųjų dainininkų gražų pasirodymą, kuris jaunimą gal ir daugiausiai užnirgavo, apie tas masines sporto žaidynes ir visą kitą, kur buvo matoma tokia daugybė lietuvių vienoje vietoje ir ko iki šiol australiečiai, ypatingai jaunimas, nebuvo matę ir net negalėjo įsivaizduoti, kad tiek daug lietuvių gali būti kartu. Išpučinga, virš mylios ilgumo eiseną Toronto gatvėmis, priekyje plėvsuojant mūsų ir įvairių kitų kraštų vėliavoms, masinis šventės atidarymas, tūkstantiniai baliai ir visa kita šiandien kaip gražus spalvotas filmas slenka pro mūsų akis, tuos gražiuosius vaizdus atpasakojant savo draugams, giminėms ir visiems kitiems pažįstamiems. Laikraščiuose ir žurnaluose tilpę aprašymai pavaizduoti gražiomis nuotraukomis, parodė ir visiems kitiems, šioje šventėje nedalyvavusiems, tą išpučingą ir gražų šio istorinio įvykio vaizdą. Per visą Vakarų pasaulį nuskambėjo lygtai ir atbudimo, prisikėlimo šaukimas, pabudinės ir prikėlės ne vieną mūsų tautietį, kuris - gal dėl vienos ar kitos priežasties - buvo lietuviškame gyvenime primigęs. Tą aš gerai pastebėjau ir pajutau Australijoje, nes pačioje kelionėje ir visuose pasirušimuose tiek iš visų Australijos lietuvių, tiek vėliau ir iš važiavusių grupės, buvo labai aiškiai matomas ir pastebimas tas entuziazmas, tas užsidegimas, tas noras būti lietuviu, visokeriopai padedant, arba kuo gražiausiai reprezentuojant.

Darbo pačiame Toronto mieste, kur vyko šis istorinis festivalis, visoje Amerikoje, taip pat ir Australijoje, buvo tikrai labai ir labai daug. Jį įvykdyti ir tinkamai viskam pasisruošti tebuvo galima tik su nepaprastu pasiryžimu, turint tik vieną, neapsiriksiu pavadindamas tai viršžmogišką savybę, tai meilę mūsų Lietuvai, meilę mūsų lietuviškai kultūrai, meilę ir visam tai, kas tik yra lietuviška ir mums taip miela ir artima. Tik šis lietuviškumo paremtas mūsų ryžtas, nugalėjo visas tas milžiniškas kliūtis ir padarė Pasaulio Lietuvių Dienas taip pavykusias. Sunku man šiandien būtų išvardinti vi-

sus tuos, kurie savo darbu prisidėjo prie to puikaus Lietuvių Dienų paruošimo Toronto mieste. Tačiau negaliu nepaminėti tų žmonių, kurie daugiau ar mažiau prisidėjo prie australiečių išvykos pasisekimo. Kaip ir visuomet, aukštas ir išdidus PLBkomiteto ir Dainų Šventės komisijos pirmininkas J.R. Simanavičius, kurį teko man susipažinti po Montrealio olimpiados Kanadoje ir kurio paskatintas aš paraginau mūsų Melbourne Dainos sambūrio dirigentę ir mano skautiškųjų dienų gerą draugę Danutę Levickienę, dalyvauti šioje dainų šventėje, turbūt idėjo daugiausiai darbo ir per visą laiką turėjo daugiausiai už viską atsakomybės. Tačiau jis visą savo darbą atliko tikrai labai ir labai gerai, tiek reprezentuodamas lietuvių svetimtaučių tarpe, tiek vadovaudamas ir būdamas visų Pasaulio Lietuvių Dienų viršūnėje ir padėdamas ir mums australiečiams. Jo svarus žodis ir suteikta parama buvo jaučiama visur. Gal daugiau mūsų dainininkai, tačiau ir aš asmeniškai, turiu pasidžiaugti irgi savo seno prieteliaus, šios šventės Muzikinės Komisijos pirmininko ir visos Dainų Šventės vadovo V. Verikiaičio atliktu darbu ir jo taip gražiai ir preciziškai pravaista visa šia dainų švente. Pagarba ir mūsų visų australiečių didelei draugei, mūsų 'Kanados lakštingalai' solistei G. Čapkauskienei už jos tokią dievišką pasirodymą, dainuojant kartu su visu masiniu choru. Negalima būtų pamiršti ir visos kitos šios šventės rengimo komisijos dalies. Jų nuopelnai yra tikrai taip pat neišskaičiuojami.

Tačiau gi man, kaip Australijos lietuvių sportinės grupės vadovui ir pačiam, gal jau ir apsamanojusiam sportininkui, daugiausiai i akis krito tų didžiųjų sporto žaidynių pasirengimai ir jų pravedimas Atvykdamas i Kanadą, ŠALFASS ir Sporto Žaidynių pirmininką P. Bernecką pažinojau tik iš daugelio mūsų susirašinėjimo laiškų. Atrodė iš jų visuomet toks šaltas, oficialus. Tačiau atvykus i Torontą, iš pat pirmųjų susipažinimo minučių, pasidarė labai geri prieteliai. Pamatęs ji visą laiką taip belakstantį, kas prie jo extra svorio jau nėra taip lengva, ir prie šutinancio Kanados vasaros oro prakaitėlį čiurkšlėmis bešluostantį, supratau, kad prieteliui Pranui yra tikrai ne pyragai vadovauti šiam didžiajam sportininkų parengimui. 'Gerai' - pasakė jis man vieną kartą svetainėje Lokyje, 'kad turiu auksinę žmoną namuose. Jinai ne tik man padeda visur, per dienas ir naktis atsakinėja telefonu, bet ir daro viską ką aš tik jos paprašau. Kita gi jau seniai tur būt mane ir visą mano sportą būtų per langą išmetusi'.

Nepamirštamas yra mano spaudos kolega, buvęs informacijos vadovas J. Karpis, kuris, nors ir būdamas taip užimtas, sugebėdavo paruošti sportinius biuletenius, kuriuose galėdavai rasti visus šventės sporto rezultatus ir kitus nutikimus. Mums australiečiams malonus ir artimas buvo visų naktinių koordinatorius K. Budrevičius, kuris rūpinosi visų mūsų apgyvenimu ir su raudonomis, neišmiegotomis akimis, net sargybas naktimis turėjo siųsti i universiteto bendrabučio patalpas, kur kana-

diečių kaimynai jaunuoliai kartais per daug pasiausdavo. Nepamirštami yra ir paskiri sporto šakų vadovai, kaip A. Bielskus, kuris savo automobilyje vežiojosi ne tik visus lengvosios atletikos sportininkus, bet taip pat ir visą šios šakos raštinę, su rašomąja mašinėle ir visais kitais priedais. Tur būt dar nei apie vieną mūsų veteraną sportininką nesu girdėjęs tiek daug visokiausių, net ir kurjuzinių atsitikimų, kaip apie A. Bielskų, ypatingai apie jo gerą apetitą, kuris yra žinomas per visą Ameriką ir Kanadą. Šventės metu labai daug darbo pridėjo R. Korzonas - krepšinio vadovas, V. Grybauskas - lauko teniso, A. Barzdukas - plaukimo, J. Nešukai - stalo teniso, J. Baris - golfo, K. Merkis - šachmatų, M. Leknickas - tinklinio, J. Usvaltas - šaudymo ir V. Drešeris - futbolo. Nepamirštama yra mūsų draugė, buvusi iškilioji atletė E. Vadapolienė kuri su savo kitu kolega P. Gvildžiu, tur būt už sportinę atgailą, per visas karštąsias dienas prabuvo atletikos stadionuose berikiuodami ir beteisėjaudami visom atletikos varžyboms. Daug yra mano neišminėtų, tačiau jie visi buvo tie dirbantieji, kurie įgalino sportines žaidynes padaryti techniškai pavykusias.

Ir jeigu po aštrių kovų stadionuose visi sportininkai ir svečiai rasdavo sau gražų poilsį Toronto Lietuvių Namuose ir ypatingai Lokyje, tai už tai visi turi būti dėkingi šių namų visai valdybai, svetainės geriems patarnautojams ir vedėjui, kaip lygiai ir visuomet besišypsantčiai ir niekuomet nepavargstantčiai šių namų šeimininkei (gaila pamiršau pavardę). Gi tur būt retai gyvenime papuola žmonėms kaip ir mes iš tolimosios Australijos, kad atsitiktų ir galėtų tau kas nors panašiai ką nors pasakyti. Vieną vakarą Lokyje buvo taip daug žmonių, kad net švirių stiklų bare pritrūko. Ir štai, mano draugas inž. E. Sonda, rodydamas i barą man sako: 'Žiūrėk, žiūrėk, Antanai, kaip mūsų milionierius net rankoves pasiraityęs plauka jums stiklus už baro!' Tikrai nustebau pamatęs S. Kuzmą, šventės finansų komisijos pirmininką, per kurio didelius nuopelnus ir mes australiečiai gavome labai gražią sumą paramos, ir kuris pats yra vienas iš turtingiausių lietuvių Toronte, net suprakaitavusi beplaukiant mums stiklus. Pasirodo jis yra artimas giminė ir mūsų garsiųjų Australijos lietuvių krepšinininkų geolongiškių Šutų.

Ir jeigu ta nuoširdi lietuviška meilė buvo mums parodyta Kanadoje, kur mes tebuvo tik apie 10-tį dienų, tai lygiai taip pat, o gali ir dar daugiau, lietuviškas draugiškumas, globa ir meilė mums buvo pajuntama visoje Amerikoje, kur mes buvome jau gerokai virš mėnesio laiko. Nuo pat pirmųjų išlipimo dienų Los Angeles, mes pajutome, kad esame savi pas savus, kad lietuvis, nesvarbu iš kur jis yra atvykęs, lietuviui yra brolis broliui, sesuo sesei. Ir šis toks draugiškumo ir broliškumo jausmas man lydėjo visoje Amerikoje nuo pačių pirmųjų išlipimo, iki pačių paskutiniųjų išvykimo minučių. Ne viena džiaugsmo ir ne viena liūdesio ašara pasitiko ir palydėjo mus, atvykstant ir išvykstant. Ne vienas tamprus

draugystės ryšis surišo tarpkontinentalinei draugystei Amerikos ir Australijos lietuvių. Ir aš tikiu, kad ši mūsų tarpusavio draugystė ilgai dar nedings, bet, karts nuo karto, ji bus vis ar tai Amerikoje, ar tai Australijoje stiprinama.

Sunku man būtų šiame rašiny paminėti visus, kurie taip daug prisidėjo prie mūsų pasisekusios kelionės Amerikoje. Ir žinoma, dar sunkiau man būtų išminėti visus tuos man taip brangius žmones, kurie asmeniškai man padėjo ir asmeniškai mane globojo. Tačiau aš negaliu nepaminėti tų kelių žmonių, kurie visai Australijos išvykai yra ypatingai nusipelnę. Visos kelionės Amerikoje vadovas Vytautas Grybauskas iš Chicagos, daug dirbantis, kuklus, australiečius gerai pažinęs iš savo kelionės su Amerikos lietuviams krepšinininkais Australijoje, buvo ta pagrindinė ašis, apie kurią sukosi mūsų visa kelionė šiame krašte. Ir ši ašis, neapsiriksiu pasakydamas, yra verta tikrojo aukso, nes jo ir jo padėjėjų visoje Amerikoje suorganizuota mūsų kelionė yra verta tikrai daugiau negu aukso, sidabro ir bronzos medalių, kartu sudėjus. Australija, tavęs Vytautai, niekad nepamirš. Nepamirštami čekagiečiai: J. Bagdonas, nesvarbu, kad jis australiečius mėgino kaip kareivius varinėti, V. Miceika - turėjęs vargo su apgyvendinimu, nes buvę australiečiai, dabar gyvenę Chicagoje, išgraibstė savo visus sutiktus pažįstamus ir paliko jį be žinios kur kas gyvena. Tačiau gera jo širdis - per daug nepyko. Mūsų australiečių nepamirštamas Valdas Adamkus, kaip ir kitas mūsų draugas Petras Petrutis nepamiršo mūsų, bet idėjo viską, kad mes ir vėl galėtume būti geriausi draugai su didžiosios Chicagos lietuviams. Malonu, kad dar australiečių dulkii nepamiršę skautės - I. Kerelienė ir R. Janušaitytė - irgi prisidėjo prie mūsų taip gražaus priėmimo. Buvau tikrai išdidus, kai mano Vokietijos dienų draugo, dabar gero golfininko Eduardo La po maloni žmona buvo iš tų vadovių kurios surengė tokį šaunų banketą mums. Ačiū ir puikiams Neolituanicos orkestrui ir jo vadovui A. Modestui, kurių mes laukiame per sekančias Kalėdas Sydnėjū ir visoje Australijoje.

Be Chicagos, daugiausiai rūpesčių ir vargo turėjo buvęs mūsų australietis ir dabartinis Los Angeles Bangos klubo pirmininkas Algis Šėkas. Nežinau ką mes būtume darę be jo ir jo visų padėjėjų bei vaišingųjų Angelų miesto lietuvių. Jeigu visur mes buvome tik po vieną kartą, tai vargšai losangeliečiai turėjo mus priimti net du kartus, atvykstant ir išvykstant. Padėka žodžiais tikrai būtų per mažai pasakyti. Nepamirštami yra ir prel. J. Kučingis, kurio parapijos sales mes buvome kone visai jau sau pasiėmę, R. Vizgirda, V. Dapšys, R. Mulokas, V. Vidugiris, malonioji ir taip gražiai besišypsanti solistė B. Dapšienė, B. Lamberkaitė ir daug, daug kitų. Jūsų tikrai niekada nepamiršime, nes gi be viso kito, jūs esate ir mūsų patys artimiausieji užjūrio kaimynai, tikai kone giminės.

Žvelgdami i visą mūsų kelionę Amerikoje, joku būdu negalime neprisiminti ir kitų didžiųjų Amerikos lietuvių kolonijų, kurios irgi taip pat mus labai vaišingai priėmė, vaišino ir suteikė progos pažinti ir jų gražiuosius miestus. Puikūs Bostonas, didysis jų Lietuvių Piliečių klubas, visas sporto klubas Grandis su visa savo nepavargstančia vadovybe ir su savo didžiuoju 'bosu' V. Eikintu, kurio užnugaryje ir aš pasijutau gan dra-

gas, kai vieną naktį reikėjo kai kuriuos jaunuolius paprašyti palikti jauntvišką subuvimą, jį pakeičiant poilsio lova. Po Kanados, tai buvo pirmasis mūsų miestas Amerikoje ir nuo čia me jau pradėjome valgyti ir gerti amerikoniškus skanumynus, nuo kurių dar ir šiandie normalaus svorio negali žmogus atgauti.

Milžiniškas New Yorkas, klaidžiojimai po jį beiškant to didingo Kultūros Židinio, energingasis Pranas Gvildys ir jo padėjėjai suteikė mums tikrai malonų šio didmiesčio ir jų lietuvių prisiminimą.

Svetingoji Baltimorė, daug būdų dėl mūsų turėjęs sportininkų vadovas Algis Veliuona, jo puiki ir niekada nepykstanti žmona Rožė, vaišingasis Lietuvių Klubas su visa savo vadovybe, nuoširdūs sportininkai ir jų vadovai bei rėmėjai, kurie mus taip nuoširdžiai vaišino savo specialia vėžių sriuba ir nepamirština 'viryta', apie ką dar dabar daugumas kalba, niekada nebus mūsų pamiršti.

Malonūs Clevelandas su savo puikiaisiais Lietuvių Namais, mus taip gražiai vaišinusiais, nepamirštami V. ir O. Jokubaičiai, piknikas jų puikioje rezidencijoje, Žaičio pirmininkas J. Kijauskas, mieles Tėvynės Garsų vedėjas J. Stempužis ir malonioji D. Orantaitė, jų puikus vadovavimas iškiloje po Clevelandą, mano 'Bosas' V. Gedgaudas ir jo puiki, buvusi gera sportininkė, žmona ir mūsų jau pasisavintas ir net suaustralin tas nepamirštamas fotografas V. Bacevičius. Gi turbūt pakartų mane kiti australiečiai, jeigu aš nepamirėčiau Lietuvių Namų klubo vedėją Z. Dučmano, kuris visą laiką taip nuoširdžiai ir draugiškai prižiūrėjo mus visus. Nepamiršime mes ir mūsų naujo draugo, jūsų garsiojo R. Kudukio, su kuriuo taip malonu buvo susipažinti, padraugauti ir kurio puikią žmoną, buvusią Perth'ishkė - jis pyks ar ne pyks - mes vis tiek dar skaitome sava australioke ir už jos atsisveikinimo gėles mes jai siunčiame didelį ačiū.

Nepamiršime mes ir Amerikos sostinės ir jos puikių lietuvių. Akyse stovi didžioji E. Vadapolienė, jos ramusis vyras, kuriems gal kai kurie mūsų šėka ir nemažai rūpesčio padarė. Tačiau Elvyra pykt ne moka ir, jeigu tik tas ką nors bendro turi su lietuviškumu, tai ji ir kalnus dėl to nuvers. Nepamirštami yra ir Lietuvos Atstovai dr. S. Bačkis su ponia, Lietuvos Psiuntinybė, puikus priėmimas tenai ir visi kiti mums taip daug gero padarę sostinės lietuviai.

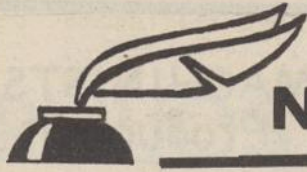
Gi ir Detroitas su savo Kultūros Centru, kur turėjome tokius gražius savo priėmimus, broliai Rugieniai, jų atliktas tas milžiniškas priėmimo darbas, Algis Zaparrackas, Jonas Urbonas, J. Orentas, A. Rudis ir jų visų tos puikios žmonos, mus visur taip puikiai vaišinę ir prižiūrėję, nedings niekuomet iš mūsų kelionės atminties.

Baigiant šį savo paskutinį kelionės po Ameriką ir Kanadą straipsnį, aš noriu visų Australijos lietuvių sportininkų, kurių išvykos grupėi vadovavau, vardu padėkoti visiems Kanados ir Amerikos lietuviams už tą puikų ir tiesiog pasakišką mūsų visų priėmimą. Tai buvo kažkas nepaprasto ir mes niekuomet, ir niekuomet to neužmiršime.

Lygiai taip pat mano ir visų sportininkų didžiulė padėka priklauso visiems Australijos lietuviams, organizacijoms, spaudai ir visiems tiems, kurie bent kuo prisidėjo prie mūsų šios išvykos.

Nuoširdus lietuviškas ir sportiškas AČIŲ VISIEMS!

DIRVOS SKAITYTOJŲ

NUOMONĖS

'Ir tai reikia žinoti'... visuomenei

Šių metų rugpjūčio 18 d. Nr. 32 Darbininkui paskelbus p. Broniaus Nemicko atviru laišku "Ištraukos iš VLIKo Tarybos prokololo", ne vienam skaitytojų, neabejotinai turėjo kilti visa eilė klausimų, liečiančių ne tik Lietuvos Tautinio Sąjūdžio atstovų p.p. A. Sperauskos ir R. Žymantaitės VLIKo Taryboje tariamus nusikaltimus Vlike, Lietuvos Tautinio Sąjūdžio vadovybės ir Amerikos Lietuvos Tautinės Sąjungos neapdairą, arba p. B. Nemicko žodžiais tariant "pajunkumą komunistinėms užmačioms", bet ir ko B. Nemickas siekia viešai paskelbdamas Vliko Tarybos posėdžio protokolą. Nemažiau įdomus yra ir klausimas, kokių tikslu Darbininkas rado reikalą šį protokolą paskelbti? Iki šiol neteko spaudoje matyti skelbiamų Vliko Valdybos, ar Tarybos posėdžių protokolų. Normaliai organizacijos spaudoje skelbia tik nutarimus, o ne protokolus, ir tai po parašais tos organizacijos pirmininko, ar sekretoriaus. Šiame, gi atsitikime ištraukas skelbia p. Bronius Nemickas. Neaišku, ar kaip suinteresuotas asmuo, ar kaip Vliko pirmininko pavaduotojas? Įdomu, ar yra Vliko Tarybos nutarimas tą protokolą paskelbti spaudoje? Jei yra toks nutarimas, tai kodėl jis nepaskelbtas po parašu Vliko Tarybos pirmininko, vadovavusio tam posėdžiui su sekretorium, arba vieno iš jų. Jei tokio Vliko Tarybos nutarimo nėra, tai šio protokolo paskelbimas spaudoje prilygsta p.p. Morkaus ir Alseikos veiksams, išvežant Vliko dokumentų nuorašus į Sovietiją.

Neturint atsakymų į šiuos klausimus, galima tik spėti, kad tai tik mėginimas meškerioti drumstame vandenyje, kuris paprastai nesėkmingas, nes ir žuvelės tokiame vandenyje nežiūri slieko.

Kas kita, kiek tai liečia p. Broniaus Nemicko prie Vliko Tarybos posėdžio protokolo prijungtus "motyvuotus klausimus", paremtus vien jo paties išvedžiojimais, LT Sąjūdžio atstovui p. A. Sperauskui, kurie kiek žinoma, niekados Vliko Taryboje ir nebuvo svarstyti. B. Nemicko klausimuose, kuriuose jis išvardina "7 didžiulias nuodėmes papildytas" LTS atstovų Vliko Taryboje, jis neprašo p. A. Sperauską pasiaiškinti, kodėl jie tokias "sunkias nuodėmes papildė", net neprašo dėl jų "apgailėstau-

ti". Sunku ir prašyti "pasiąškinimo" ir "atgailos" dėl tokių nuodėmių, kurias iki šiol niekas kitas nuodėmėmis nepripažino. Bet gi, tiesa yra, kad jis prašo p. A. Sperauską atsakyti, už ką jam ir Reginai Žymantaitėi L. T. Sąjūdžio vadovybė ir Amerikos Lietuvos Tautinė Sąjunga išreiškė jiems savo pasitikėjimą ir net padėką, tikėdami, kad jie ir ateityje liks Lietuvai pasišventę darbuotojai, nežiūrint jiems kai kurių Vliko Tarybos narių išreikštų skaudžių užgaulių, svarstant Vliko Taryboje kilusį nesusipratimą dėl A. Sperauskos pareiškimo, ginant tik p. B. Nemicko kaltinamą ir pasmerktą asmenį už neva prieš jį komunistinių šmeižtų platinimą. Visi B. Nemicko klausimai būtų vietoje, jei jie būtų adresuoti LTS ir ALTS vadovybėms ir jei į juos LTS jau seniai nors ir netiesioginiai nebūtų atsakiusi, palikdama A. Sperauską ir R. Žymantaitę ir toliau Vliko Taryboje atstovauti LT Sąjūdį.

Atrodo, kad paprasčiausia etika ir teisingumas reikalautų, kad B. Nemickas, Darbininke skelbdamas Vliko Tarybos 1978 m. vasario mėn. 4-s dienos protokolo ištraukas, būtų paskelbęs ir Vliko Tarybos 1978 m. sausio mėn. 14 d. posėdžio protokolo ištraukas, tai yra posėdis, kuriame kaip tik atskiru punktu buvo svarstomas L.T.S. atstovo A. Sperauskos klausimas. Paskelbus ir šio Vliko Tarybos posėdžio protokolo ištraukas kalbamu klausimu ne vienam paaiškėtų, kad net ir dėl pagrindinio ir vienintelio kaltinimo A. Sperauskui, dėl jo pareiktų Vliko Taryboje M. Kavolio insinucijų B. Nemickui Vliko Tarybos narių tarpe nebuvo vienos nuomonės, kaip pasielgti su LTS atstovu A. Sperausku. Vliko Tarybos vardu pareiškimui šiuo klausimu buvo balsuota net už tris siūlymus. Griežčiausias, iš 12 Tarybos posėdyje dalyvaujančių narių, susirinko 4 balsus, vidurinis — taip pat 4 balsus, o švelniausias, kuris laikomas priimtu 7 balsus. Priimtas Tarybos pareiškimas, atseit, surinko 2 balsų daugumą. Čia ne vienam gali kilti klausimas iš kur atsirado 7 balsai, jei iš 11 posėdyje balsuojančių Tarybos narių (A. Sperauskas balsavime nedalyvavo) 8 nariai jau buvo balsavę už du pirmuosius siūlymus. Matomai, prie likusių 3 balsų prisijungė net 4 už kitus siūlymus jau kartą balsavę

nariai, kad tik sudarius daugumą, nes kaip vienas iš Tarybos narių posėdyje išsireiškė, kad "reikia aukos"; šiame atsitikime A. Sperauskos asmenyje. Priimtas pareiškimas sekantis: "Vliko Taryba, turėdama galvą, kad A. Sperauskas atsi-riboja nuo visų M. Kavolio insinucijų Dr. B. Nemickui ir apgailėstauja savo pareiškimus Vliko Taryboje ir dėl jų kilusį nesusipratimą, laiko klausimą baigta".

KAIP TIKRUMOJE BUVO SU KPT. MAJUMI?

Dirvos 49 nr. Vaclovo Sidzikausko atsiminimų tasoje kalbama apie Alytaus/Tauragės sukilimų vadovus, kurie po nepasisekusio sukilimo pabėgo Lenkijon ir ten veikė prieš Lietuvą. Sakoma, kad vienas jų kapitonas Majus, net turėjęs pasikalbėjimus su Holowka ir buvęs priimtas net paties Pilsudskio, bet nenorėdamas talkinti Lietuvos priešams iš Lenkijos pabėgęs Vokietijon. Atsiradęs Berlyne kap. Majus užėjęs Lietuvos pasiuntinybėn ir papasakojęs savo išgyvenimus Lenkijoje ir sakėsi esąs nusistatęs emigruoti Brazilijon. Sidzikauskas pavedęs pasiuntinybės sekretoriui pulk. Škirpai apklausinėti Majų ir surašyti raportą vyriausybei O 1960 metų gruodžio mėn. Sidzikauskas dalyvaudamas Pietų Amerikos Lietuvos Kongrese, šauniame Sao Paulo pajūryje Santos aplankęs kap. Majų, kur jis turėjęs kuklius nakvynės ir užkandos namus ir prisiminę anuos, laiko miglose tūnančius laikus.

Iš Sidzikausko pasakojimo reikia suprasti, kad kapitonas Majus buvo sukilimo dalyvis, priklausė vadovaujamai grupei ir sukilimui nepasisekus su kitais pabėgęs Lenkijon, o vėliau iš ten Vokietijon ir emigravęs Brazilijon.

Deja, šis Sidzikausko pasakojimas susikerta su kitu pasakojimu, kuris taip pat ne pasakotas ir girdėtas, bet raštu surašytas ir pasirašytas, kuris turėtų būti laikomas kaip autentiškas dokumentas.

Reikalas vystėsi taip: Tiksliai neprisimenu. Tai galėjo būti tarp 1969 ir 1972 metų kai buvęs aviacijos karininkas Jonas Pyragius susirašinėdamas iš Australijos kartą užsiminė, kad gavęs iš Brazilijos nesitikėtą laišką iš buv. kapitono Majaus, kuris neva tai buvęs nekaltai įveltas į Tauragės pučą, ko pasėkoje turėjęs iš Lietuvos pabėgti Vokietijon ir esą jis (Pyragius) turėjęs Generalinio

Ar reikia stebėtis, kad akivaizdoje viršuje cituoto Vliko Tarybos priimto pareiškimo, LT Sąjūdžio vadovybė nerado reikalo keisti savo atstovų sąstato Vliko Taryboje, kam netiesioginiai pritarė ir Amerikos Lietuvos Tautinė Sąjunga, skirdama juos savo atstovais Lietuvos Tautiniam Sąjūdyje sekančiai kadencijai. Daug didesnio nusistebėjimo yra vertas p. B. Nemicko veržimasis pro atviras Darbininko duris į LTS ir ALTS reikalus, jam savo noru iš tų organizacijų išstojus.

Dirvos ir Darbininko skaitytojas

Štabo žvalgybos skyriaus viršininko pavedimą nuvykti Berlynan ir pasikalbėti su kap. Majum ir toliau laiške rupiai nupasakojo visą istoriją.

Šis Pyragiaus pasipaskojimas suintrigavo, nes viešumai tai nebuvo žinoma, o ir apie kap. Majų buvo žinoma kitaip, tad jis (Pyragius) buvo paprašytas jog visą šią istoriją tiksliai atpasakotų ne laiške, bet archyviniams reikalams atskiruose lapuose ir jei bus keli lapai, kad kiekviename taip pat pasirašytų ir tą dokumentą prisiųstų. Gal po poros mėnesių tokį surašytą ir pasirašytą dokumentą Pyragius atsiuntė, o jame kap. Majaus istoriją nupasakota maždaug taip:

Kartą Pyragių pasikvietęs aviacijos viršininkas ir paliepęs rytojaus dieną prisistatyti Generaliniame štabe žvalgybos skyriaus viršininkui. Kai sekančią dieną jis prisistatė žvalgybos skyriaus viršininkui, tai šis pasakęs, kad jam yra žinoma, jog jis (Pyragius) ir kap. Majus esą geri draugai ir todėl jis norįs žinoti kokios nuomonės apie kap. Majų esąs Pyragius. Į šį klausimą Pyragius jam atsakęs, kad Nepriklausomo kovų metu jis su kap. Majum nekurį laiką gyvenę Ukmergėje viename kambaryje. Kap. Majus tuomet tarnavęs šarvuotųjų divizionė. Juodviečių santykiai buvę labai draugiški. Kap. Majus buvęs labai rimtas, nebuvo linkęs girtuoklystėn ar kurtavimui, o daugiausia domėjosi ir skaitė mokslines knygas, kas kitiems karininkam buvo svetima. Taip pat į politiką mažai dėmesio tekreipęs.

Žvalgybos skyriaus viršininkas išklausęs Pyragiaus apybraižą apie kap. Majų, pasakęs Pyragiui, jog kap. Majus neva tai buvo įveltas į Tauragės pučą, bet dabar paaiškėjo ir, yra pakankamai davinių, kad jis yra nekaltas ir todėl pasiūlė Pyragiui, kaip buvusiam geram draugui, nuvykti Ber-

lynan ir susitikus Majų išsikalbėti apie tą Tauragės pučą ir patirti ką jis pats pasakos.

Tai išgirdęs Pyragius nuo pasiūlos ėmęs atsisakinėti, tardamas, jog tokio charakterio uždaviniui jis netinka ir nuo važiavimo griežtai atsisakė, o galop tiesiai ir pasakęs: "Aš esu tikras, kad paslapties neišlaikyčiau ir pasisakyčiau kuriuo tikslu ir kieno siunčiamas atvažiavau Berlynan".

Į tokį Pyragiaus atvirą pasisakymą žvalgybos skyriaus viršininkas pasakęs: "Labai gerai. Nuvažiuok ir susiradęs Majų pasakyk, kad esi mano siųstas su juo pasikalbėti ir pasakyk, jog toliau jis nebekaltinamas ir gali drąsiai grįžti Lietuvon."

Su tokia misija Pyragius sutikęs, buvo aprūpintas dokumentais, pinigais ir nuvažiavęs Berlynan. Lietuvos pasiuntinybėje gavęs kap. Majaus adresą. Susiradęs. Gyveno skurdžiai, pigiame pensionate. Pasiakius atvykimo tikslą kap. Majus jam papasakojo, kad pastoviai gyvenęs Kaune, bet tuo laiku buvo nuvažiavęs paviešėti pas savo brolių, kurio ūkis buvo Tauragės apskrityje. Apie ruošiamą perversmą nieko nežinojęs, tik viešint pas brolių apie Alytaus/Tauragės sukilimus sužinojęs per radijo kai jie nepasisekė, o taip pat sužinojęs, jog jis esąs įveltas į Tauragės sukilimą, nes esą buvo pasiskelbęs komendantu ir viešose vietose buvo iškabintas jo įsakymas miesto gyventojams (su jo parašu). Tokiu atveju jam nieko daugiau nelikę kaip tik slapstytis, o kaip po kelių dienų sužinojo, jog Tauragėn atvyko ir pradėjo veikti Karo lauko teismas, tai jo padėtis pasidarė dar grėsmingesnė, nes Karo lauko teisme yra tik dvi galimybės: nekaltas — paleidžia, kaltas — sušaudo. Nesiterliojama. Gynybos nėra. Susidarius tokiai padėčiai jam beliko tik vienas galimumas — bėgti iš Lietuvos. Ir jis pabėgęs Vokietijon (Lenkija visai neminėta). Berlyne jį sušelpęs vokiečių socialistų vadas (pavardės neprisimenu, bene Reichstago narys), o dabar laukąs atvykstant sužadėtinės, kuri mokytojauja Garliavoje ir jai atvykus abu žada emigruoti Brazilijon. Žvalgybos viršininko tikinimui, jog toliau jis nebekaltinamas ir galįs grįžti Lietuvon nepasitiki ir grįžti atsisako. Vėliau emigravo Brazilijon gyvenęs prie Sao Paulo ir turi nakvynės namus ir užkandinę iš ko ir pragyvena.

Grįžęs Kaunan apie misijos pasekmes Pyragius surašęs raportą.

Kiek vėliau Pyragius vis paminėdavo kartkartėmis (Nukelta į 8 psl.)

BALFO Chicagos apskrities ir skyrių valdybų narių bei atstovų susirinkimo, įvykusio rugpiūčio 20 d. dalyviai Balfo cento patalpoje. Pirmoje eilėje iš kairės sėdi: K. Januška, J. Mackevičius, p. Balčiūnienė, E. Markūnienė, dr. Ž. Modestienė, G. Giedraitytė, pirm. V. Šimkus, K. Čepaitis. Antroje eilėje: A. Šuopienė, I. Sekmokienė, S. Didžiulienė, J. Sasnauskienė, K. Rapšienė, I. Strauka. Stovi: K. Bružas, K. Repšys, P. Zailskas, K. Balčiūnas, V. Kregždys, R. Simokaitienė, inž. A. Didžiulis, F. Sereičikas, A. Gauronskis, neatpažintas svečias, M. Simokaitis, J. Blažys, J. Balčiūnas, dr. V. Balčiūnas, P. Burneikis, J. Paulėnas, A. Kareiva, K. Povilaitis, A. Kleiza.

ŽINIOS IŠ BALFO CENTRO

Balfo valdybos su spaudos ir radijo korespondentais susitikime buvo paryškinta ir dabartinis Balfo statusas, jo finansiniai šaltiniai, kaip ir jo šalpos barai. Jau daug metų, kaip Balfo organizacija jokios paramos iš kitų fondų negauna. Balfo centras finansus telkia tik iš lietuvių aukų, palikimų ir Balfo skyrių įnašų. Klaidinga manyti, kad su DP stovyklina era, pasibaigė ir paramos reikalingų eilės... Ir šiandien V.

KAIP TIKRUMOJE BUVO SU KPT. MAJUMI?

(Atkelta iš 7 psl.)

pasikeičias laiškais su kap. Majum ir galop parašė, kad kap. Majus mirė.

Beje, praleidau Pyragiaus aprašyme paminėti, kad būk tai jis girdėjęs, kad vėliau buvo paskelbta Vyriausybės žiniuose, kad kaltinimas kap. Majui atšaukiamas.

Taigi, kaip matote du skirtingi pasakojimai. Kuri versija teisinga?

Vienai ar kitaip ateityje šie įvykiai bus apkalbami, o taip pat bus minimos ir pavardės susijusios su įvykiais, tad vis dėlto norėjęs, kad būtų apkalbami tikri faktai ir asmenį nekaltinti jam nepadarytų nusi kaltimu ar atimti nuo jo tai kas jam priklausio.

Taigi, ir šiuo atveju vertėtų išaiškinti, kuris pasakojimas yra teisingas kol tai padaryti įmanu, o tai gali paaiškėti pasiteiravus pas pulk. Škirpą. Reikia manyti, kad jis, jei anuomet apklausinėjo Berlyne kap. Majų, tai jei ne smulkmeniškai, bent rupiai visą reikalą prisimena.

Balys Jacikevičius
Brooklyn, N. Y.

Vokietijoje gyvenantieji vyresnio amžiaus mūsų tautiečiai dažnai tiesia savo rankas į Balfą. Panašūs prašymai ateina į Balfo centrą iš Suvalkų trikampio lietuvių, Pietų Amerikos, nekalbant jau apie Sibiro lietuvių. Ir visi šie kreipiniai į Balfą, esą jo atsakomi teigiamai, nes Balfo vyriausiu uždaviniu ir yra — padėti lietuviui.

Balfo surenkamas šalpos kapitalas ir naudojamas tik šalpai. "Nė vienas centas iš aukų neskiriamas administraciniam organizaciniam reikalams" — pareiškė M. Rudienė, Balfo pirmininkė. Tuo tarpu V. Šimkus, Balfo direktorius ir Chicagos aps. valdybos pirmininkas, parąškino tą reikalą konkrečiais pavyzdžiais. Balfo direktoriai į posėdžius ar seimus vyksta savo lėšomis. O ir šiemetinis seimas, rengiamas Chicagoje, ne ištaiginguose viešbučiuose, o šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Iš kitur atvykusieji jo dalyviai bus aprūpinti nakvynėmis pas Chicagos lietuvių. Ir seiminis balius rengiamas parapijos salėje. Tokia praktika jau naudojama ne nuo išandien.

Tą patį vakarą reporteriai turėjo progą apžiūrėti Balfo sandėlį bei susipažinti su jo tvarka. Paaškinimus apie tą visą, be Balfo pirmininkės ir direktorių, teikė Grožvyda Giedraitytė ir Juozas Mackevičius. Balfo sandėlys randasi to paties namo, kur talpinasi jo centro raštinė, rūsyje. Jame laikomos ir parengiamos išsiųsti visos geradarių lietuvių aukotojų Balfui išskirtos gerybės: apranga, avalynė, virtuvės ir valgomojo indai, vaikų žaislai ir kt. Balfas iš aukotojų priima visus daiktus, žiūrėdamas,

kad jie būtų švarūs ir dar galimi tvarkingai naudoti, dėvėti. Sandėly pasijunti, tarytum, beesas nedidelėj senesnio stiliaus krautuvėje... Čia viskas tvarkingai sukabinta, pagal dydžio išmieras (mot., vyr. ir vaikiški), paltai, švarkai, suknelės... lentynose sukrauti kūdikių, vaikų rūbeliai, ant grindų dėžėse avalynė, indai, žaislai. Visur užrašai, rodantieji daiktų dydį, nr. ir pan. Pagal gautą pagalbos šauksmą, sakysim, mūsų tautiečių šeimos iš Punsko apylinkių, Balfas parengia jai siuntą. Į toki siuntinį įdedama, atsižvelgiant šeimos sąstato, kiekvienam jos nariui atitinkamą dalį daiktų. Retkarčiais esą surengiamos siuntinių parengimo, pakavimo tautos, o tokiam darbui talkininkų, J. Mackevičiaus teigimu, nestokojama!

Taip darniai, ramiai be didesnio garsinimosi dirba bendrasis Amerikos Lietuvių Fondas, jo centro valdyba, Balfo skyriai visoje Amerikoje ir entuziastai jos talkininkai, rėmėjai. Norintieji arčiau tą pažinti ar įsijungti į šalpos darbo talkininkus, kviečiami dalyvauti būsimame Balfo seime, š. m. spalio mėn. 28 — 29 d.d. Chicagoje arba asmeniškai apsilankyti Balfo centro valdybos būstinėje, 2558 West 69 Street, Chicago, Illinois 60629. (mv)

MACHINISTS

SET UP & OPERATE
2 AC WARNER-SWASEY

Set up & operate experience on #2 AC Warner-Swasey required. N/C Lathe Operation experienced desired but will train. Excellent wages, benefits & working conditions, 2nd shift.

AIRMATIC-ALLIED INC.
185 PARK DR.
WILMINGTON, OHIO 45177
(513) 382-1691

(34-38)

MACHINISTS: Production

Puikios galimybės
pirmaujančioje
pramonėje

Massey-Ferguson, pirmaujanti ir progresuojanti įmonė žemės ūkio mašinų, tuoj pat siūlo savo įmonėse Detroito sekančias pozicijas su puikiu atlyginimu ir papildomais priedais.

I.D. GRINDERS:

Experienced with Heald Bryant

O.D. GRINDERS:

Experienced with Norton Landis Cincinnati

SEMI-AUTOMATIC CHUCKER

OPERATORS:

Experienced on any of the following machines:
Warner & Swasey models 1AC, 2AC, 3AC
Potter & Johnson
New Britain Copy Lathe

GEAR CUTTERS:

Ability to set-up and/or operate:
Barber Coleman,
Red Ring Shavers,
Cleveland Hobbers,
Fellow Gear Shapers

Je turite mažiausiai 2 metų patyrimo, mes norėtume su jumis pakalbėti.

SKAMBINKITE MŪSŲ SĄSKAITON

(313) 493-8223

(313) 493-8224

If unable to call, write to:

Hourly Employment Office

MASSEY-FERGUSON, Inc.

13881 West Chicago
Detroit, Michigan 48228

Massey Ferguson

We Are An Equal Opportunity Employer M/F

MACHINE REPAIR MAINTENANCE

As a major supplier of products for the automotive Market, we are seeking a Machine Repair-Maintenance individual for our screw machine operation.

For consideration, candidate will have had 5 years of solid experience in the maintenance and repair of Davenport Screw Machines. Individual must also be able to perform allied functions in the screw machine operations.

Our Clean, modern plant is located in Brighton, Michigan. Excellent wage and employee benefits are offered. For more information or to arrange a personal interview, call between 10 a.m. and 12 noon:

Mr. R. Bayless
313-229-9556

KELSEY-HAYES COMPANY

7300 Whitmore Lake Road
Brighton, Michigan 48116

An equal opportunity employer M/F/H

(34-35)

(5)

ANDRIUS MIRONAS

KALIFORNIJOS IDOMYBĖS

SANTA MONICA

Iš visų aplinkinių Los Angeles miestų bene tirščiausiai lietuvių gyvenamas yra Santa Monica miestas. Kai kas sako, jog čia yra susispietę turtingiausieji lietuviai nes kone kiekvienas turi daugia-
bučius namus ir pragyvena iš nuomų. Miestas atsirado kadaise amerikiečių dvarininkams valdant didelius žemės plotus, o vėliau išparduodant statybos bendrovėms. McDonnell-Douglas aviacijos firma čia turi didelį plotą su aerodromu. Mieste ypatingai daug gyvena žydų tautybės žmonių, daugiausia pensininkų.

Žmones traukia ne tik Santa Monica's įlanka ir geras maudymosi pajūrys, bet ir Los Angeles artumas, nes nuo pat Pacifico į Los Angeles centrą yra tik 15 mylių kelio naujuoju Santa Monica greitkelio (Interstate 10). Iki greitkelio užbaigimo žmonės vargavo, važinėdami į darbą virš minėtomis keturiomis arterijomis (Sunset-Wilshire-Olympic-Pico bulevarais) arba ir kitais keliais. Baisus statyti greitkelį, Santa Monica ėmė žymiai augti.

Santa Monicoje įdomi atrakcija yra pajūrio parkas, vadinamas Palisades parku. Jis yra ant stačių skardžių ir aptvertas tvora, bet po liūčių dažnai skardis kurioje nors vietoje nuslenka ir apardo kraštinį taką. Tada jo kryptis pakeičiama. Prie pietinio parko pakraščio yra jūros tiltas. Tai žvejams ir vaizdų mėgėjams rojus. Čia vaikams karuselė, ir suaugusiems krautuvės bei barai, restoranai. Visą pajūrį tiltas dalina į dvi dalis. Šiaurinė labiau skirta keliems sveikatos ir sportavimo klubams, o pietinė - bendram paplūdimiui, besitęsiančiam iki pat kaimyninio Venice miesto, o už jo ta pačia pakrante dalijasi ir kiti pajūrio miestai - Marina del Rey, kur yra prielauka buriniams laiveliams, Playa del Rey, El Segundo, kur orą ter-

šia alyvos rafinerijos, Manhattan Beach, Hermosa Beach, Redondo Beach ir Palos Verdes. Palos Verdes pusiasalis yra aukštų krantų ir smėlio juosta pajūryje, ten labai siaura. Šiame pusiasalyje yra garsusis Marineland of the Pacific, jūros gyvūnų teatras.

Santa Monica ribojasi su Pacific ir Brentwood priemiesčiais šiaurėje, Mar Vista - rytuose ir Venice priemiesčiu pietuose. Venice turi taip pat gražų pajūrį, tačiau jį užkariavę vadinamieji hipiai. Tai Amerikos hipių sostinė, kaip daugelis vadina Venice miestą. Pasta tai čia apskurę, apleisti, nuosavybės menkos.

GLENDALE...

Šiaurinėje Los Angeles dalyje išaugę trys atskiri miestai - Glendale, Pasadena ir Burbank. Glendale išsidėstęs vienoje palaipsniui kylančioje aukštumoje ir pasižymi aviacijos produktų gamybos fabrikais. Anksčiau čia buvo didelių dvarų žemės.

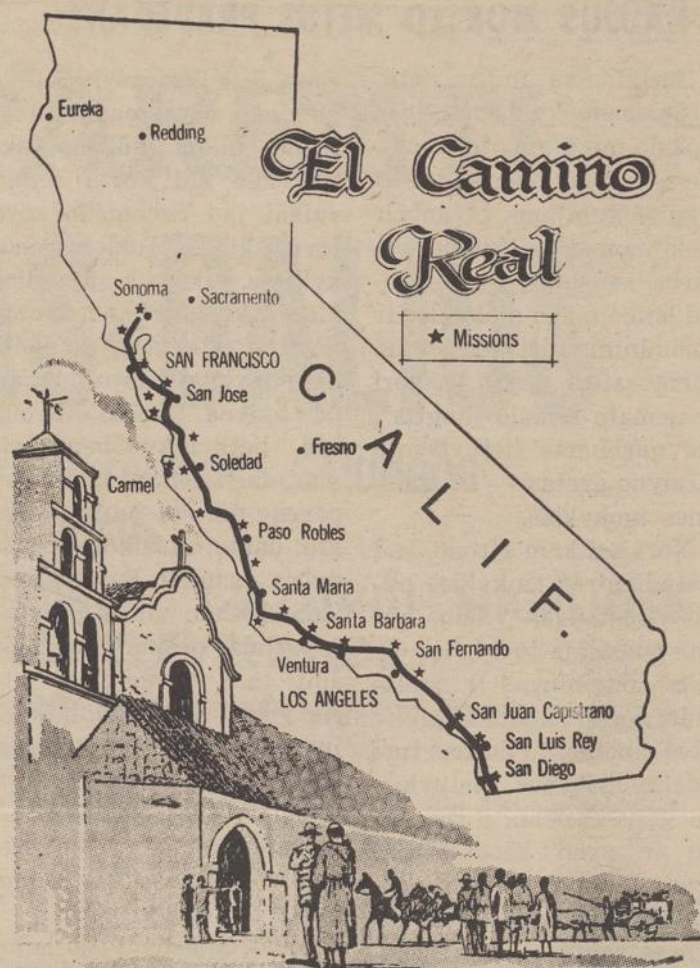
Labai didelė ir gražios pastato architektūros yra Brand viešoji biblioteka, apsupta parko ir pasižyminti ypatingai gausiu muzikos skyriumi. Didelė atrakcija atkeliausiems iš kitur yra Forest Lawn kapinės, turinčios 300 akrų plotą, labai gražiai apsodintą medžiais ir žole. Tarp garsių išmybių Forest Lawn turi Leonardo da Vinci 'Paskutinės vakarienės' vitražinį atvaizdavimą, darytą dail. Moretti. Kitame specialiaame pastate yra milžiniškas (195 x 45 pėdų) Kristaus nukryžiuojimo paveikslas, pieštas lenkų dailininko Jan Stykos. Galgotos kalno glūdi vieta prie Jeruzalės ir tamsūs lietaus debesys apgulę visą panoramą, iš karto nutiekia lankytoją kažkaip religiškamistiškai. Speciali muzika palydi jautrius aktoriaus pasakojimus iš šv. Rašto, o šviesos rodyklė parodo apie ką kalbama paveiksle. Šitaip Stykos kūrinys pasidaro vi-

siems aiškus ir suprantamas ir protarpiais net atrodo, jog žiūri į tikrą, gyvą vaizdą ir tragediją, įvykusią prieš 2000 metų ... Po Nukryžiuojimo paveikslu uždanga trumpai uždengiama ir vėl atidengiama, bet jau daug mažesniame paveiksle parodyti. Tai Prisikėlimo paveikslas, tik 70 x 45 pėdų didumo. Be to, jis ne visai realus, nes dangaus debesys atvaizduota viso pasaulio prisikeliantieji žmonės.

Kaip ir daug kur Amerikoje, dabar žmonės palaidojus nebestatomi aukšti vertikalūs paminklai, o tik paminklinės lentos žemėje. Piaunant žolę, jos nepaliečiamos, nes neiškyla aukščiau žolės lygio. Forest Lawn kapinėse yra aptvertų sodų, kuriuose laidojama mažų mauzoliejų sienose arba leidžiama statyti nedidelius paminklus. Žinoma, tokių kapų sklypai žymiai brangesni. Kapinių pagrindinis mauzoliejus yra Memorial Court of Honor pastate, kur yra 'Paskutinės vakarienės' mozaika. Tarp atskirų sodų yra neaptverti įlankimai, kurie papuošti įvairiomis meno stovydomis. Tokių stovyklų tarpe yra Michelangelo Dovydo stovykla (jos kopija), kuri per 1971 metų žemės drebinimą sugriuvo ir sudužo, o dabar pakeista replika. Labai įspūdinga danų skulptoriaus Thorvaldseno sukurta Kristaus stovykla. Būtina prieš stovylą atsiklaupyti ir specialias klaupkas ir pažvelgti į Kristaus akis. Keistas, beveik jaudinantis šiurpulis perei na visu kūnu, pažvelgus į Dievo Sūnaus begaliniai malonų akių išreiškimą.

Šiose kapinėse yra palaidota ir lietuvių, bet katalikų apeigomis laidojama Kalvarijos kapinėse, rytiniame Los Angeles, arba Šv. Kryžiaus kapinėse prie Culver City. Čia pastaruoju metu lietuviai ir laidojami.

Nors taip skamba, bet Pasadena nėra lietuviškas pavadinimas. Kilęs iš Chippewa indėnų tarmės

ir reiškia 'slėnio kartūn'. Dėka geležinkelio pravedimo atsiradę apelsinų sodai išsivystė į miestą, o vėliau tapo pensininkų pamėgtuoju rojumi. Greitkelių sistema sudarė sąlygas steigti pramonei, todėl dabar čia daug fabriklų ir sandėlių. Kalifornijos Technologijos Institutas, Jet Propulsion Laboratory (NASA padalinys) ir Mount Wilson observatorijos artumas sutelkė Pasadenon nemažą mokslo ir tyrimų įstaigų darbuotojų. Garsusis Community Playhouse teatras su dramos studija, o ypač Meno muziejus turį viduramžių tapytojų kaip Rembrandto, Rubenso, Van Gogh ir vėlesniu - kaip Picasso, El Greco ir Matisse kūrinių pastato Pasadenos miestą į meno garsenybių plotmę.

Maždaug vienodo su Glendale didumo gyventojų atžvilgiu (po 150,00), Pasadena garsi labiausia Naujųjų Metų Rožių Paradu. Parada pradėti jau 1890 metais, o dabar jiems sunaudojama daugybė rožių ir kitų gėlių. Taip pat tą pačią dieną įvyksta ir vadinamas Rose Bowl, amerikietiškojo futbolo baigminės rungtynės tarp rytinės ir vakarinės Amerikos universitetų komandų.

Miestas mėgiamas turtingųjų luomo, todėl čia daug stambių vilų ir brangių namų. Yra įsikūrusios čia ir kelios lietuvių šeimos, bet savo atskiros bendruomenės neturi.

Burbank miestas pradžioje buvo tik Los Angeles apylinkės pirmojo aerodromo vieta. Vėliau čia užaugo didelės aviacijos įmonės (Lockheed) dirbtuvės, o svarbiausia - čia susitelkė didžiulia filmų industrijos, gi pastaraisiais laikais ir televizijos pramonė. Kaip ir Glendale, anksčiau Burbanko plotai priklausė ispanų Verdugo šeimai, o galiausiai didesnis miestas plotas atiteko Los Angeles dantų gydytojui Burbankui, turėjusiam čia avių ūkį. Nuo 1887 metų dvaras buvo padalintas sklypais ir virto miestu, bet įregistruotas tik 1911 metais su 400 gyventojų. Dabar Burbank turi apie 100,000 gyventojų.

Miestas turi keletą parkų, kurių didžiausias yra Wildwood Canyon. Ypač kalnų šlaituose gyvenvietės gražios ir su puikiu vaizdu į apyčioje gulintį Losangelyną. Nors lietuvių čia yra kelios šeimos, bet nei bendrų namų, nei atskiros bendruomenės neturi, nes labai

arti Los Angeles. Čia viename parke kasmet įvyksta piknikas, ruošiamas 'Lietuvių Dienų' žurnalas, kurį leidžia Antanas Skirius.

JOURNEYMEN TOOLMAKERS MACHINE BUILDERS

1ST & 2ND SHIFT

Leading special machine builder needs Journeyman Toolmakers / Machine Builders. Top Wages. Outstanding fringe benefits including Blue Cross, Blue Shield, Dental, Supplemental pension and DTA pension.

PLEASE APPLY IN PERSON

F. JOS. LAMB CO.

23247 PINWOOD

WARREN, MICHIGAN

(33-35)

OPPORTUNITY FOR INJECTION MOLDING FOREMAN. Mechanical aptitude a must. This is a working foreman position. Steady job. Excellent pay. Profit sharing. Health and accident, life, dental insurance paid. Paid vacation. Apply in person or phone 517-849-9911. MARK I MOLDED PLASTICS. 164 E. Chicago Rd. Jonesville, Mich. 49250. An Equal Opportunity Employer M/F (27-35)

FURNACE INSTALLERS

EXPERIENCED ONLY

New construction, plenty of work. Top pay. Call MR. HAROLD 313-353-8400 (31-37)

SEWING MACHINE OPERATORS

Call, Walmas Sportswear

12 Jackson Ave.

Hackensack, N. J.

201-343-3722 (32-37)

JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS

Must be experienced on Goss Chuckers, W & S, & Kingsbury. Be able to set up work from blue prints & close tolerance. Also TRAINEES ACCEPTED. Steady work for qualified men & benefits.

KINCO INC.

4701 Perkins Ave.

Cleveland, Ohio 44103

215-881-1300 (33-39)

JOURNEYMEN

Raycon Corp. is a world leader in the manufacture of EDM machines. Our growth has created openings in the following fields: Toolmaker, Toolroom Machinist, NC Machine Operator, Machine Tool Builder. Top wages. Plenty of overtime. Permanent full time positions. Day shift. Excellent benefits. We are located just W. of Ann Arbor next to I-94. You are invited to call or visit our new facilities and discuss employment. Retirees or other part time personnel are welcome.

RAYCON CORP.

777 Enterprise Dr.

Ann Arbor, Michigan 48103

313-769-2614 (33-36)

Who said homework's for kids?

Just ask Dr. Solomon Sogg, 76, retired general practitioner.

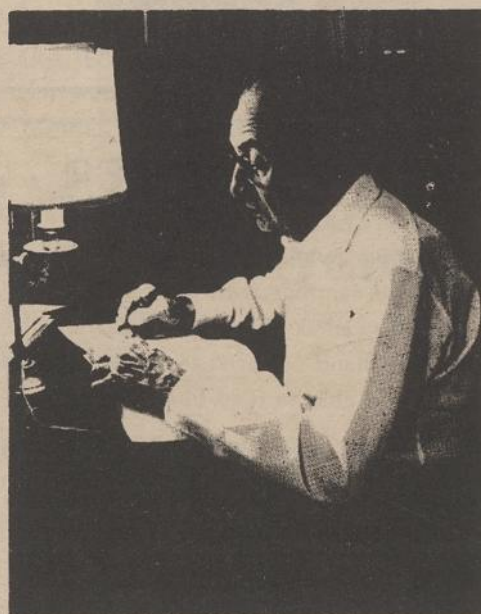
He keeps his mind in shape by attending Cuyahoga Community College's tuition free Program 60.

Says Dr. Sogg, "CCC is close to home, the price is right, and it keeps me young!"

Make the most of your leisure hours. Put education into your fall by attending day or evening classes at any of CCC's three convenient campuses.

Contact the admissions office at the campus nearest you for more information:

EASTERN, Warrensville Twp., 464-3535
METROPOLITAN, Downtown Cleveland, 241-5365
WESTERN, Parma, 842-7773.

Cuyahoga
Community
College

A real education.
For the real world.

NAUJUS MOKSLO METUS PRADEDANT

Sveikiname mūsų lietuviškas mokyklas naujųjų mokslo metų angoje. Linkime ištvermės, kantrybės ir jėgų mokytojams, tėvams ir mokiniams. Reiškiamė pagarbą šeimoms, kurių vaikai lanko mūsų mokyklas ir nusiminimą dėl tų šeimų, kurių vaikai negali, nenori ar nemato reikalo jungtis į tas garbingas lietuviškojo atžalyno gretas — lituanistines mokyklas.

Nors kai kam atrodo, kad šeštadieninės mokyklos pilnai nepateisina vilčių, kurias puoselėja tėvai, bet vis dėlto sistemingas ir nuolatinis, nors laiko atžvilgiu ir labai ribotas, jų darbas turi didelės svarbos lietuvių — žmogaus ateičiai, o tuo pačiu ir visai lietuviškajai bendruomenei. Geresnio pakaitalo mūsų mokyklai turimose sąlygose deja netu-

rime. Tat būtų nedovanoti-na klaida nepasinaudoti mokyklos talka. Liūdnas faktas, kad kai kurių šeimų vaikai jau nebemoka savo tėvų kalbos. Tokiems mokyklose laikomos specialios klasės, kuriose bandoma atgaivinti nykstantį ar visiškai sunykusį gimtosios kalbos žodyną. Didžiai svarbus yra lietuviukų bendravimas, dalyvavimas mokyklos parengimuose, tautinių šokių, dainų, muzikos ar vaidybos grupėse. Bandykime, išnaudokime visas galimas ir turimas priemones sumažinti tam praradimo ir atsisiskyrimo skaudulius, kurių junta kiekviena lietuviška širdis matant, kaip tėvai ir seneliai nebesusikalba su vaikais, kaip tie vaikai nutolsta nuo visko kas mums miela ir svarbu.

Bendruomenė visą laiką

ištikimai rėmė ir ateityje, kiek ištekliai leis, remsi mokyklas. To paties prašo ir visus lietuvius bei jų organizacijas. Tik bendrai veikdami pajėgsime tęsėti nelygvoje kovoje už savo jaunųjų kartų ištikimybę tėvynei Lietuvai.

LB Clevelando
Apylinkės Valdyba

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

CLEVELANDO PARENGIMAI

- Rugsėjo 9 D. koncertas. Rengia Clevelando birutietis.
- RUGSĖJO 10 D. Šiluvos Marijos Apsireiškimo metinė šventė šv. Jurgio parapijoje.
- RUGSĖJO 16 IR 17 D. Jubilejinės Pabaltiečių sporto žaidynės Claylande.
- RUGSĖJO 23 D. Dūrvai paremti parengimas Lietuvių Namuose. Rengia ALT S-gos Clevelando skvrius.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR
PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SĄŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.

Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI
ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ
AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti
direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vėl-
doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

BURLINGTON NORTHERN, INC.

POSITIONS ARE NOW AVAILABLE IN OUR NEW DIESEL SHOP
AT ALLIANCE, NEBRASKA FOR JOURNEYMEN.

MACHINISTS
ELECTRICIANS
PIPE FITTERS
SHEET METAL WORKERS
CARMEN

FOR ALL SHIFTS.

EXCELLENT BENEFITS. PERSONS INTERESTED IN RELOCATING.
SEND RESUME TO PERSONNEL DEPARTMENT.

230 UNION STATION

1401 WYNKOOP

DENVER, COLORADO 80201

An Equal Opportunity Employer M/F

(34-35)

MILLRIGHTS

Immediate openings available for experienced millrights. Applicants must be familiar with the repair, installation & inspection of industrial equipment. Should also be able to work with various hand powered tools, perform welding & burning skills & be able to read blue prints.

Salary commensurate with qualifications which includes a comprehensive employee benefit program. Minimum rate per hour \$7.64.

For applications contact:

EMPLOYMENT OFFICE

219-944-3416

Between 8 A.M. & 5 P.M.

or

Mail Resume to:

One North Buchanan St.

Gary, Ind. 46402

GARY WORKS

An equal Opportunity Employer

(30-39)

• RUGSĖJO 24 D. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos salėje įvyks Tautos šventės minėjimas. Rengia LB Clevelando Apylinkės valdyba.

• RUGSĖJO 30 D. Clevelando moksleivių ir studentų ateitininkų literatūros vakaras.

FOREMAN

For Gear Works Division of Oklahoma City manufacturing company. 5 years experience as Manager or Foreman in gear shop. Experienced in Spur Helical Worms, Broaching-Keyway, Cutting etc. Excellent chance for promotion to Manager. Also needed, Lead Machinist Come live in Oklahoma City—clean air, open spaces, low living costs & friendly people. Call collect (405) 236-3036 Week-days 8-4. Mr. LUNG.

Equal Opportunity Employer M/F (34-43)

PIPERFITTERS

INSTRUMENT

FITTERS

WELDERS

PIPE WELDERS

IRONWORKERS

MILLWRIGHS

For Buckeye Cellulose Corp. annual plant shut down, Sept. 18 to Sept. 23. Perry Fla., 10 hours days, time & half for overtime. Travel allowance.

Call Collect 8:00-5:00

904-584-0112 or 0491 or 0494

E. M. WATKINS & CO.,

EOE

(34-36)

OPPORTUNITY FOR OFFICE PERSONNEL

Must be able to type, do clerical work and answer telephone. Excellent working conditions.

Call M. KELLY

313-353-8400

(31-37)

BOLT MAKER OPERS.

EXPERIENCED ONLY

Applications now being accepted. We offer excellent wages. Starting rate \$7.72 an hour and fringe benefits.

CALL JACK GURNEY

FEDERAL SCREW WORKS

3401 MARTIN AVE.
DETROIT, MICH. 48210
313-841-8400

Equal Opportunity Employer (33-35)

WANTED JOURNEYMEN

MAINTENANCE

AND

TOOL AND DIE MAKERS

8 years proven experience required. Positions available immediately for 1ST & 2ND SHIFT.

Good pay, excellent benefits, steady work, & ample overtime available. Contact BILL JOHNSTONE

GULF & WESTERN MFG. CO.

5511 Telegraph Rd.
Toledo, Ohio 43612

And Equal Opportunity Employer (33-42)

Wanted Journeymen

or

1st Class Skilled

MACHINISTS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance.

DAYS — PERMANENT — OVERTIME — AND FRINGE BENEFITS.

STANSPEC CORP.

13600 Deise Ave.

(Near Shoreway & E. 140th St.)
Cleveland, Ohio 44110

(29-37)

MACHINIST

MUST BE EXPERIENCED ABLE TO SET UP AND OPERATE. DAYS, HOURLY RATE. EXCELLENT FRINGE BENEFITS.

MCM

1432 E. 47th ST. 216-881-1280 (34-43)

TURRET LATHE

MUST BE EXPERIENCED ABLE TO SET UP AND OPERATE. DAYS, HOURLY RATE. EXCELLENT FRINGE BENEFITS.

MCM

1432 E. 47th ST. 216-881-1280 (34-43)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7¼% — 6 metų su \$1,000, minimum.

7½% — 4 metų su \$1,000, minimum.

6¾% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.

6½% — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

**Saint
Anthony
Savings**

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

* VYTAUTAS KAMANTAS, PLB pirm., praeitą šeštadienį lankėsi Dirvoje ir turėjo pasikalbėjimą su red. V. Gedgaudu.

• Šiluvos Marijos atleidai bus švenčiami šv. Jurgio parapijos bažnyčioje šį sekmadienį, rugsėjo 10 d. Iškilmingos šv. Mišios 10:30 val. Pamokslas — kun. J. Čekavičius.

Tuoj po pamaldų trumpa programa parapijos salėje: Pauliaus Alšėno trumpas žodis; literatūrinis montažas, atliekamas jaunimo. Koncertinę dalį atliks Čiurlionio ansamblio kanklių orkestras, vadovaujant Onai Mikulskienei.

Po programos — kavutė.

JAUNIMO PAŽIŪROS Į SENIMĄ

LB Clevelando apylinkės ruošiamų vakaronių 1978—1979 metų sezonas pradeda simpoziumu, kuriame jaunimo atstovai atviru žodžiu pasisakys, kaip jie supranta ir vertina senimo pažiūras ir reakcijas į esamo-

jo laiko gyvenimą ir įvykius. Simpoziumo moderatorė bus Nijolė Lenkauskaitė.

Savo nuomones svarstybių tema pateiks Rimas Aukštuolis, Saulius Čyvas, Andrius Kazlauskas, Zita Kripavičiūtė, Danutė Palubinskaitė ir Rasa Petraitytė. Visi jie yra aktyvūs jau-

nimo ir bendrinių organizacijų veikėjai. Lauktina gausnio visokio amžiaus dalyvių atsilankymo. Visi turės progos į šias aktualias svarstybas įsijungti.

Vakaronė įvyks rugsėjo 8 d., penktadienį, 7:30 v. v. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos mažojoje salėje.

DIRVAI PAREMTI KONCERTAS-BALIUS

RENGIAMAS AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SAJUNGOS
CLEVELANDO SKYRIAUS

**ĮVYKS Š. M. RUGSĖJO MĖN. 23 DIENĄ LIETUVIŲ NAMUOSE
(VIRŠUTINĖJE SALĖJE) CLEVELANDE.**

Programoje: DETROITO MERGAIČIŲ VOKALINIS ANSAMBLIS, muz. ST. SLIŽIO vedamas.
Šokiams gros STRIMAIČIO orkestras.

Maistas GINTARO restorano, paruoštas KRISTAINOS BILIŪNIENES priežiūroj. Bus duodami gėrimai ant stalų. Veiks baras.

PRADŽIA 7 VAL. VAK.

Bilietų kaina \$12.50

Bilietus prašom užsakyti iš anksto pas šiuos asmenis: K. Karalių telef. — 229-2419, A. Jonaitį — 531-4608, V. Stuogį — 486-2387, D. Ramonienę — 481-6562 ir E. Maslauskienę — 692-1921.

ALT S-GOS CLEVELANDO SKYRIUS

MOKAME AUKŠČIAUSIA NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6½% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6¾% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7½% įnešus \$1,000
18 mėnesiams

7¾% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5¼%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5¼%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.
MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

32800 Center Ridge Road
779-5915

14406 Cedar Ave.
381-4280

• **NERIJA** — Clevelando studentų vokalinis vienetasis išleidžia lietuviškų dainų plokštelę, kuri pasirodys šių metų rugsėjo mėn. vidurį. Dainininkėms vadovauja Rita Čyvaitė-Kliorienė, akompanuoja Kristina Kuprevičiūtė.

PARDUODAMAS NAMAS

Parduodamas colonial mūrinis namas už E. 200 gatvės. Pilnas rūsys, 1½ vonios, valgomasis kambarys, 2 mašinų garažas. Puikiai stovyje. Virš \$40,000. Skambinkite 951-2123.

Justine

HILLTOP REALTY

(35-37)

• **Salamander** batų krautuvėje (2534 Lorain Ave.) batų išpardavimas tęsiamas toliau. Specialiai rugsėjo mėn. perkant vieną porą batų antra pora batų už pusę kainos. Reguliarūs, žieminiai ir rudeniniai batai vyrams, moterims ir vaikams. O kristalo prekės su 10% nuolaida.

**FITTERS—\$7.85 PER HR.
WELDERS—\$7.38 PER HR.**

We are looking for persons with 2 yrs. minimum exp. in the areas of pipe, plate fitting and 3-position welding. Excellent benefits. Apply in person between 9 a.m. - 12 noon.
PATERSON-LEITCH CO.
900 EAST 69TH STREET
CLEVELAND, OHIO
Equal opportunity employer (34-40)

• **Patria** prekybos namuose 794 E. 185 St. Clevelande, galima įsigyti naujų maisto produktų bei dovaninių reikmenų. Turime naujų knygų, plokštelių, lietuviškų sveikinimo kortelių ir eilę kitų prekių. Prašome atsilankyti. Tel.: 531-6720.

• **APDRAUDOS** reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

• **Perkant ar parduodant namus**, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Lietuvių grožio salionas
SILVER SHEAR — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119, tel.: 486-4240.

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiekimas su Maskva suteiks jums žinia apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

DIRVA

PATIKSLINIMAS

Dirvoje Nr. 34 (16 psl.) kronikoje 'Iš Vliko veiklos' atspausdinta klaidinga data. Turėjo būti ne 'rugsėjo 8 d.', bet 'rugpiučio 18 d.'.

• Naujojo PLB pirmininko Vytauto Kamanto adresas yra: 1110 69th St., Darien, Illinois 60559, telef. (312) 968-7598.

LOS ANGELES

ŠAUNUS SPORTININKAI

Los Angeles lietuvių sporto klubas "Banga" ruošiasi sporto varžyboms, kurios įvyks Lietuvių dienos proga, rugsėjo 23-24 dienomis. Varžybos vyks šių sporto šakų: vyrų krepšinis ir tinklinis, moterų tinklinis, jaunių ir vyrų tenisas, golfas. Susidomėjusius vienu iš tų sporto šakų prašom susisiekti su: V. Vidugiriu — golfininkai, A. Polikaichiu — tenisistai, kitų šakų — R. Dabšį ir A. Šeką.

Nors sporto klubas "Banga" atgimė tik prieš metus, bet jau yra pasiekęs gražių rezultatų. Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse, kurios vyko Toronte, losangeliečiai yra laimėję aukso, sidabro ir bronzos medalius, kas jauną sporto klubą ir jo narius ypatingai džiugina. Klubas nėra didelis narių

skaičiumi, bet didelis savo užsimojimais ir nuderbtais darbais. Ypatingai gražiai pasirodė priimdami brolius ir seses lietuvius atvykusius iš Australijos. Klubu gyvoji dvasia, kuri visus iš miego kelia ir labai palaiško narių ūpą, yra pirmininkas Algis Šėkas. (V. Irl.)

BOSTON

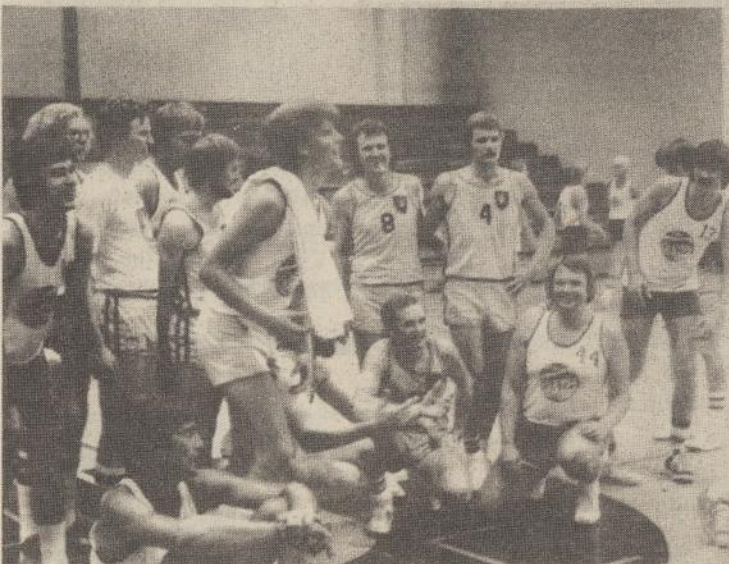
Į BOSTONĄ ATVYKSTA HAMILTONO "AIDAS"

Bostono Lietuvių Tautinių Šokių Sambūris rengia koncertą spalio 7 d. 6 val. vakaro Lietuvių Piliečių Draugijos auditorijoje. Programą atliks muz. Jono Govėdo vedamas Hamiltono mergaičių choras "Aidas" ir solistas Strimaitis. Po programos šokiai, grojant geram orkestrui.

"Aidas" yra vienintelis lietuvių choras, kuris 1974 m. koncertavo Anglijoje, Vokietijoje, Italijoje ir Vatikane turėjo progos dainuoti Popiežiui Pauliui VI ir per Vatikano radiją į Lietuvą.

O 1977 m. koncertavo Argentinoje, Brazilijoje, Kolumbijoje, Urugvajuje ir Venezueloje.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Los Angeles krepšininkai kartu su australiečiais. Dešinėje klupo vadovas R. Vizgirda.

VISI KVIEČIAM!...

ANTRĄ RYTINIO PAKRAŠČIO PABALTIEČIŲ FESTIVALĮ

ŠEŠTADIENI, RUGSĖJO 23
GARDEN STATE ARTS CENTRE
PRIE GARDEN STATE PARKWAY,
EXIT 116, HOLMDEL, N.J.

PLAZA PROGRAMA 1 val. popiet

- Jaunimo dainos ir šokiai
- Skandinavų šokėjų pasirodymas
- Liaudies ir modernaus meno paroda
- Tipiški pabaltiečių valgiai

SCENOS PROGRAMA 5 val. popiet

- Lietuvių šokių ir dainų pyne atlieka "Liepsna", "Tryptinis" ir "Aušrinė" šokėjų grupės, "Vilijos" moterų kvartetas ir "Perkūno" vyrų choras
- Latvių "Kolibri" liaudies ansamblis
- Estų moterų gimnastika, tenoras ir pianistai

BILIETAI — \$8, 6, 5, 4, 3 — gaunami pas Reginą Melinienę,
13 Fawn Dr., Matawan, N.J. 07747, tel. - 201 566-0761

TAUTOS ŠVENTĖ ELIZABETHE

Vasara jau baigia pasivyti gėrybėmis pertekusį rudenį. Kai prisimeni čia įvykusius renginius, imi žmogus ir susimąstai. Sentimentai nukelia praeitį: kiek čia dirbta, planuota ir rengta! Kad tik lietuviškos kultūros gyvybės širdis kuo ilgiau plakti galėtų... Triūso būta daug. Ir galima pasidžiaugti, kad Amerikos lietuvių gyvenime tautinio gyvybingumo dar netrūksta. Pasitaiko, deja, tautiečių, kuriems lietuviški reikalai jau neaktualūs. "Vien tik auksas valdo mus", pasakytą J. W. Goethe's Faustė. Šie žodžiai tinka ir šandien.

Tenka pasidžiaugti, kad ALT Sąjungos Elizabethe skyriaus tebėra tęsiama graži tradicija, kuria prisimenama senoji Lietuva. Ta šventė be išimčių jau rengiama per daugelį metų. Tai, pasakytum, yra šviesus pragiedrulis mūsų kasdienybėje. Reikia su tuo sutikti.

Kas gi planuojama šiai šventei atžymėti? Ar bus kas nors naujo ir negirdėto? Taip, būti tikrai bus, nes programą atliks naujos ir jaunos jėgos. Regina Žymantaitė yra žinoma kaip judri ir mūsų gyvenime aktyviai besireiškianti lietuvaite. Šią simpatingą merginą rasi visur: žiūrėk, ji kokia nors proga ir klebena duris Washingtone — mat ji Baltijos Moterų Vienybės pirmininkė. Arba, va, kokio nors renginio pranešėja, arba štai skaitome jos straipsnį apie Jungtinių Tautų užburto rato veiklą New Yorke ir taip toliau.

Nedaug kam težinoma, kad Regina turi jautrios menininkės pašaukimą, kuris siekia saldžiųjų meno aukštybių. Dar gyvendama Toronte ji to miesto karališkoje konservatorijoje baigė fortepijono studijas. Vėliau ji dar mokėsi pas Stasį Gailvičių. Atvykusi į New Yorką baigė Academy of Dramatic Arts, o per paskutiniuosius trejus metus intensyviai lavina savo balsą pas Maestro Kurt Baum. Šis dramatinis tenoras yra išdirbęs 30 metų Metropolitan operoje New Yorke. Dabar jis teikia savo žinias kitiems; ir rugsėjo 30 dieną akompanuos Reginai Žymantaitė. Taigi, tą dieną bus jos dainavimo debiutas Elizabethe. Kad ir nepilno rečitalio, tačiau vienok debiutas. Paprastai minėjimuose pilni rečitaliai neregiami.

Koncertinėje dalyje taipgi išgirsime fortepijono mokinę Audronę Veblaitytę, kuri Reginos programą papildys dviem ar trim kūriniais. Audronė šį pavasarį konkurso būdu buvo atrinkta į Westfield miesto apylinkių jaunųjų menininkų ratelį. Tai yra jaunų voka-

R. Žymantaitė

A. Veblaitytė

listų, pianistų, ir instrumentalistų grupė, koncertuojanti įvairių renginių metu.

Neilgą šiai šventei pritaikytą žodį pasakys dr. Jokūbas Stukas, Seton Hall Universiteto profesorius. Tas žmogus, kaip rašytojas Alantas pasakytų, yra "Amžinasis Lietuvis" nuolat savo gausią duoklę tei-

kią lietuvių kultūrai bei Lietuvos garsinimo labui.

Kaip matome, Tautinės Sąjungos Elizabethe skyrius kaip ir praeityje, taip ir ši kartą žada įdomią programą. Pasibaigus oficialiai daliai bus duodama gardi vakarienė, o po jos seks šokiai geram orkestrui grojant. Skyrius kviečia savo bičiulius ir pažįstamus taipgi iš New Yorko ir Philadelphijos, ir kitų vietovių. Būtų gerai sudaryti savo grupėms stalus. Minėjimas įvyksta š. m. rugsėjo 30 dieną Lietuvių Laisvės Salėje, 269 Second Street, Elizabethe, N. J. Bilietus užsakyti galima pas Joną Švedą skambinant 351-6646, Petrą Lanį 353-1169, Praną Domijonaitį 276-4613. Auka \$15 asmeniui. Iki malonaus pasimatymo!

Julius Veblaitis

OPPORTUNITY FOR MUD LOGGING ENGINEERS UNIT MANAGERS ASSISTANT MANAGERS

With Gulf Coast experience and geopressure detection experience. ALSO MUD LOGGING COMPUTER OPERATORS

Top wages, hospitalization, paid vacation, & bonus. Apply call or write:

DATA LOG INC.

P. O. DRAWER P

LA PLACE, LOUISIANA 70068

PHONE 504-536-4143

(33-37)

Opportunity for Journeymen

TOOL MAKERS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. With journeyman papers for good position as tool maker in one of Iowa's leading die building shops. Good, clean working conds. Top tool maker pay, \$9.99 w/top benefits, 2 weeks vacation after 1st year.

APPLY CALL OR WRITE TO:

PROGRESSIVE TOOL CO., INC.

P. O. Box 656

Waterloo, Iowa 50704

219-234-6619

(32-37)

Edvardas Šumanas pakviestas būti lietuvių kordinatorium rinkiminėje kampanijoje dr. Michael J. Bakalis, demokratų kandidato į Illinois gubernatorių. Nuotraukoje E. Šumanas ir M. Bakalis.

Kai kainos eina aukštyn, dabar pats geriausias laikas investuoti bei apsigyventi —

FLORIDOJE

JOHN (JONAS) PASKUS

atstovaujantis didžiausiai ir seniausiai nekilnojamo turto įstaigai pietų Floridoje, mielai jums patarnaus.

The Keyes Co.

REALTORS

3640 N. Federal H-way, Pompano Beach, Fla. 33064,

Įstaigos telefonas 1-305-782-4422

Vakaraais ir nedarbo metu: 1-305-946-4389